

CIJENA:
10 KN
BIH 2 KM

SUSRET

ČASOPIS ZA PROMICANJE REDOVNIČKOG ŽIVOTA | BROJ 1 GODINA I. | 2013.

Biti ili ne biti

don Damir

Kako živjeti seksualnost
i biti svećenik

Edita Majić: Iz kazališta u samostan

biskup Mate Uzinić

Mladima poručujem da se ne boje reći Isusu DA

01 | 2013

Sadržaj

38

18

24

Potraži nas na Internetu:
www.susret.net
Piši nam:
susret.casopis@gmail.com

- 5 Uvodnik**
- 6 Tko su prijatelji Božji**
- 8 Intervju s dubrovačkim biskupom mons. Matom Uzinićem**
- 14 Svjedočanstvo:** Kako sam odlučio doći u samostan
- 17 I djeca krste**

- 18 Biti ili ne biti**
Posvećen život ili brak
- 22 Molitva kada razmišljaš o svome pozivu**
- 24 Edita Majić:**
Iz kazališta u samostan
- 30 Krist - gentleman**
- 32 Zanimljivosti**
- 34 Za šalicu mlijeka**
- 36 Božja ljubav**

- 38 Kako živjeti seksualnost i biti svećenik**
don Damir Stojić
- 43 Tri pitanja**
- 44 Kéri Božje ljubavi**
- 48 Hoće li Bog samnom na odmor**
- 50 Vicevi**
- 51 Zanimljivosti**

8

SUSRET

IZDAVAČ: HKVRPP (Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica)

ODGOVORNI UREDNIK:

o. Antonio-Mario Čirko

GLAVNI UREDNIK: o. Vinko Mamić

UREDNIŠTVO: o. Vinko Mamić, o. Antonio-Mario Čirko, s. Ana Begić, s. Slavica Tubak

SURADNICI u ovom broju:

s. Antonela Rašić, o. Dražen-Marija Vargašević, fra Frano Doljanin, s. Ivana Vidoš, strip:

Radovan Kunić

LEKTURA I KOREKTURA: Martina Zidarić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: FIGULUS d.o.o.

FOTO: shutterstock.com, Susret

kontakt e-mail: susret.casopis@gmail.com
www.susret.net

Uredništvo ne snosi odgovornost za ne-naručene materijale (tekstovi, fotografije, pisma... u bilo kojem obliku) i ne smatra se dužnim vraćati ih pošiljateljima.

Poštovani čitatelji i čitateljice,

Radujemo se što u ovoj Godini vjere izlazi prvi broja časopisa „Susret“. Njime želimo stupiti u komunikaciju – susresti se – s mladima i svima onima koji hoće bolje upoznati život redovnika i redovnica, njihove evanđeoske ideale, njihovo oduševljenje osobom Isusa Krista i njihovo poslanje. Smatrali smo da je jedan ovakav časopis potreban jer je redovništvo mnogima nepoznanica, premda u sebi sadrži neprocjenjivo bogatstvo i ljepotu života u zajedništvu s Bogom i s drugima. Upravo je život u takvom zajedništvu osnovno obilježje redovništva i izvor radosti onih koji mu pripadaju. Ovaj list želi postati ne samo prozor kroz koji se redovništvo može vidjeti, nego i vrata kroz koja svatko može ući, susresti se s nama i pridružiti nam se na putu.

Redovništvo je put. Na njemu, kao i na svakom drugom putu, ima puno dogodovština, situacija koje planiramo i koje želimo od samog početka,

kao i onih koje se događaju nepredvidivo, a koje ipak život čine onim što on zapravo jest, misterij susreta Boga i čovjeka. O tom putu Vam želimo govoriti. Zato u ovom časopisu nema puno teoretskih tema i spekulativnih sadržaja. On je satkan od promišljanja nad izazovima s kojima se susreću ljudi našega vremena, osobito mladi, od intervjua s osobama koje imaju iskustvo posvećenog života, od svjedočanstava pojedinaca u kojima svatko može prepoznati dio sebe i svog osobnog puta. Vjerujemo da će ovi članci, upravo zato što su egzistencijalno usmjereni, pomoći mnogima da bolje shvate sebe same, svoju prošlost, prihvate sadašnjost i hrabro zakorače u budućnost.

Redovnici i redovnice ovim putem žele iznova zasvijetliti, govoriti o sebi, o svojim zajednicama i o svojim osobnim iskustvima, a napose o iskustvu poziva i iskustvu Onoga koji ih je pozvao. Isus je rekao „Ne užije se svjetiljka da se stavi pod posudu,

nego na svijećnjak da svijetli svima u kući“. Ovaj je časopis, zapravo, samo još jedan odgovor na taj Isusov poziv.

U nadi da će Vam „Susret“ postati dobar životni suputnik, u ime Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica i u ime Uredništva ovog lista, srdačno Vas pozdravljam!

O. Vinko Mamić, predsjednik HKVRPP

Tko su prijatelji Božji?

Među nama žive prijatelji Božji. Žive kao i svi ljudi. Muškarci i žene u svemu slični drugima. Pa ipak, oni imaju nešto nadnaravno.

Među nama žive prijatelji Božji. Žive kao i svi ljudi. Sa svojim brigama i rastostima. Ima dana kada su razdražljivi i dana kada slave, dana kada su dobrogla zdravlja i dana kada su bolesni. Pa ipak, prijatelji Božji, žive većim kao ostali, žive na herojski način.

Kao i svi, susreću ljudi: simpatične i one nepodnošljive, imaju prijatelje,

a ponekad i neprijatelje. Susreću ljudi kao i svi, ali tko su sretni prijatelje Božje, doživjet će nešto posebno.

Prijatelji Božji imaju svoj karakter, kao i svi. Neki su sramežljivi, drugi preotvoreni i pričalice. Neki nagli i eksplozivni, drugi strpljivi i samozatajnici. Ipak, svi su prijatelji Božji obilježeni samodisciplinom koja ih sposobljava biti na usluzi i kada to nije lako.

Prijatelji Božji žive među nama. Ne uočavaju se na prvi pogled. Kada čine dobro, ne stvaraju buku. Ipak, oni su osobe koje svijet drže „da ne padne“, oni su osobe koje nastoje krive stvari ispraviti: bilo da se radi o djitetu koji plache, o bolesniku koji je usamljen ili pak o planetarnim problemima.

Među nama žive prijatelji Božji. Žive kao i svi ljudi. Muškarci i žene u sve-

mu slični drugima. Pa ipak, oni imaju nešto nadnaravno.

Prijatelji Božji žive na poseban način dar slobode. Povjerili su Bogu svoje želje da budu sretni. Zato se suviše ne brinu o samima sebi. Znaju da ih Bog nikada neće razočarati. Zato su slobodni. Ne boje se. Izlažu se riziku jer poslanje to iziskuje. Ne kao nedorasle ili preuzetne osobe, nego iz poslušnosti. Slobodni su od traženja dopuštenja. Slobodni su od krivih sudova drugih. Slušaju svakoga i znaju da svi trebaju biti poučljivi. Povod njihova djelovanja nije popularnost, niti povlađivanje svijeta. Sloboda proizlazi iz nutarnje utvrde gdje se nastanio dar straha Božjega.

Prijatelji Božji nisu vezani uz osobne interese. Ne pitaju se „što će zaraditi?”, jer žive od Božje providnosti. Dar koji su primili toliko je velik i toliko nezaslužen da je za njih prirodno ne-sebično ga podijeliti s drugima. I to ne samo od svojega suviška.

Nisu zabrinuti za svoju budućnost, niti su preopterećeni vidljivim rezultatima. Nastoje svim silama završiti započeti posao, pa ipak znaju da su samo sijači sjemena. Za žetvu su zaduženi anđeli Božji.

Prijatelji Božji od Boga su dirnuti iznutra. Pohođeni su i pozvani na neizrecivu prisnost. Ne dosađuju se u samoći, zato što Božja prisutnost nisu izgovorene riječi, nego zajedništvo puno strahopštovanja i nježnosti. Vole tišinu i ponekad ih iznenadiš u molitvi tijekom noći ili u ranu zoru. Rijetko pričaju o svojem bogatom duhovnom iskustvu. Ali kada ih nešto upitaš, možeš ostati iznenađen vatreñim riječima ili izvorom svježe vode koja tåži tvoju ţeđ.

Prijatelji su Božji osobe koje žive s jednim ciljem. Ne potiče ih častohlepje, uspješna karijera, niti umišljenošć o njihovoj prevelikoj važnosti. Imaju jedan cilj ili, bolje rečeno, poslušnost svojemu poslanju. U ono što čine, unose čitavu svoju osobu: ne štede snagu, inteligenciju niti sredstva, već sami sebe ţrtvaju. Nemaju mesta gdje bi se mogli skloniti na sigurno, ne zadržavaju si osobno pravo mogućnosti izbora drugačijeg života. Nemaju neki drugi život jer njihovo je poslanje postalo njihov život. Smatraju se slugama, ali s ponosom, jer poznaju svojega Gospodina.

Prijatelji Božji prožeti su nepobjedivom radošću i patničkom žalošću. Teško se može izreći ono što proživ-

javaju, pa ipak pronose radost koja ne dolazi od neke sretne okolnosti ili odsutnosti problema, nego iz neistraženih dubina i nepresušnog izvora koji neprestano hrani ushit duše.

Radost prijatelja Božjih nije nezainteresiranost za patnje drugih. Oni u sebi nose patničku žalost: to je naboј suojećanja prema svima koji pate, to je svakodnevni vapaj za dolaskom kraljevstva Božjega.

Prijatelji Božji žive neprimjetno među nama. Ne znaju za njih naslovnice novina i dnevne čakule koje su pune žalopojki, tračeva, bolesne kritike i optužbi, prigovora i praznoga govora. Božji prijatelji nisu zanimljivi za novine. Prisutni su među nama, iako ne upadaju u oči.

Poneki izvanredni događaj svrati na njih pozornost. Tada ih svi zamijete i ostanu zadivljeni.

Vjerujem da prijatelji Božji vrše svoje poslanje u životu i smrti. Vjerujem da se ponekad dogodi da prijatelji Božji svrate pozornost na sebe kako bi svi mogli čuti riječ, poziv, pitanje: Želiš li i ti postati prijatelj Božji?

Ja ti velim:
Isplati se!

MONS. MATE UZINIĆ

Mladima
poručujem da
se ne boje
reći Isusu DA

Intervju s dubrovačkim biskupom mons. Matom Uzinićem, predsjednikom Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života

Kad ste i kako shvatili da je biti svećenik Vaš životni poziv?

Počeci mog razmišljanja o svećeničkom pozivu sežu u rano djetinjstvo. Vezani su uz mlađu misu mog susjeda, franjevca. U to vrijeme sam i ja želio postati franjevac, iako nisam imao pojma što to uopće znači. Zapravo, nisam znao što znači duhovni poziv ni u onom trenutku kad sam krenuo u sjemenište. Svi jest o tome što je svećenički poziv dobio sam postupno, kroz sjemenište i osobito kroz bogosloviju, a svijest o tome da je to i moj životni poziv dobio sam mnogo kasnije. Želim li biti iskren, rekao bih da sam to konično shvatio tek nakon velike krize koju sam imao na samom početku bogoslovnog života. To da sam shvatio, ne znači da sam to i prihvatio. Dugo sam

se hrval sa svojim zvanjem. Privlačile su me druge stvari i želio sam krenuti u drugom smjeru. Srećom, nikad se nisam usudio napraviti preokret, a nisam se usudio jer sam znao da je to ono što ja želim, a nije ono što želi Bog. U potpunosti

Koliko se Vaš život danas poklapa s onime što ste zamišljali kad ste se odlučili za svećeništvo?

Uvijek se iznova zadivim optimizmu mladog svećenika iz svoje biskupije koji na slično pitanje odgovara da mu je svećenički poziv pružio daleko više od onoga što je očekivao kad je krenuo u bogosloviju i od onoga što je zamišljao dok je bio bogoslov. Postoje i oni koji misle drugačije. Sve ovisi o tome kako pristupate svom svećeništvu, zašto ste to što jeste i dajete li se u tome što jeste potpuno. Tako je i sa mnom. Nisam se zamišljao kao biskup. Ta je služba unijela u moj život brojne promjene zbog kojih moj sadašnji život u mnogim stvarima odudara od svećeničkog života kakav sam zamišljao. Istovremeno mi pruža nove mogućnosti, priliku da se ostvarim

Svijest o tome što je svećenički poziv dobio sam postupno, kroz sjemenište i osobito kroz bogosloviju, a svijest o tome da je to i moj životni poziv dobio sam mnogo kasnije

sam prihvatio svoje svećeničko zvanje i s njim se pomirio, tek s đakonskim ređenjem. Zato mi je upravo đakonsko ređenje ostalo osobito upečatljiv događaj iz moga života.

daleko iznad svojih mладенаčkih očekivanja. Dakako da i u mom slučaju sve ovisi o tome kako pristupam svojoj službi, zašto sam to što jesam i dajem li se u to što jesam potpuno. Kad se dajem potpuno, tada primjećujem kako mi je svećenički poziv pružio više negoli sam mogao zamisliti. Kad nešto zadržim za sebe ili odlutam, a i ja znam odlutati, osjećaj je drugačiji.

***Kada se dajem potpuno,
tada primjećujem kako mi
je svećenički poziv pružio
više negoli sam mogao
zamisliti***

Upravo je završena 13. opća sinoda biskupa u Vatikanu. Mnogo se govorilo o mladima i o poteškoćama koje imaju na putu vjere. Kako objašnjavate kruz vjere u svijetu općenito i napose kod mladih?

Mnogo je razloga i teško bi ih bilo sažeti u odgovoru na jedno pitanje. Uostalom, 13. opća sinoda biskupa u Rimu je i bila sazvana kako bi pokušala odgovoriti na to pitanje. Gledajući iz perspektive naše Crkve, čini mi se da je jedan od osnovnih razloga to što smo pretpostavljali da je vjera u našem narodu nešto urođeno, nešto što se pretpostavlja. Vodeći se tom pretpostavkom,

trudili smo se oko klasičnog pastoralu koji se više-manje vrti oko službe posvećivanja i upravljanja, a nedovoljno se brinuli za službu navješčivanja. Dok smo gradili i popravljali crkve i pastoralne centre, umnažali mise, dijelili sakramente, organizirali velebna slavlja, jubileje, bavili se ovim i onim, propustili smo priliku stvoriti čvrste vjerničke temelje kako bi naši vjernici – mlađi ili stari, svejedno – u susretu s drugim ponudama, a njih je sve više i one su u modernom društvu legitimne, znali ostati postojani u svojoj vjeri.

Za razliku od ne baš tako davnje prošlosti, danas ima sve više onih koji se za duhovna zvanja odlučuju u kasnijoj životnoj dobi. Kako tumačite tzv. „kasna zvanja“ i što ona donose Crkvi?

Duhovna zvanja u kasnijoj životnoj dobi posljedica su osobne potrage za smislim života. Ljudi se često izgube, odlutaju u svojoj vjeri, ali ih stanje u kojem se nađu ne zadovolji, pa zato opet traže. U svom se traženju suočavaju s brojnim ponudama koje ne nude trajno zadovoljavajuće odgovore, a onda jednog dana ponovno dođu do onog starog, a opet i uvijek novog, odgovora koji nudi Krist po svojoj Crkvi. I tad se događa iznenađenje! Ono što nisu shvaćali ranije, zaslijepljeni blještavilom drugih ponuda, najednom vide u svoj

svojoj jasnoći. Kako će njihov život nakon toga biti usmjeren, to u velikoj mjeri ovisi o duhovnom vodstvu. Razborit duhovni vođa trebao bi im pomoći stvari u njihovu vjerničkom životu ponovno postaviti na svoje mjesto. Osobito treba paziti da se ne dogode pretjerivanja kojima su takve osobe sklone. Ne pazi li se na to, lako se dogodi da se njihovo zvanje pretvori u nešto u što se ne bi trebalo pretvoriti ili se sruši kao kula od karata, zajedno s vjerom koju su ponovno pronašli. Kako bilo, kasna su zvanja jednostavno znak vremena. Kao znak vremena, ona govore o krizi naših obitelji i župnih zajednica koje su do sada bile rasadišta duhovnih zvanja, ali i općenito o krizi našeg odgoja. Istovremeno, ona u tu kriznu situaciju unose tračak nade. Nije sve izgubljeno, kako se u prvi čas moglo učiniti. Koliko god bismo svi željeli da nisu morali proći fazu lutanja, njihov povratak i iskustvo koje sa sobom donese može, uvjeren sam, pomoći onima kojima će oni biti poslani. Ovo vrijedi i za sve druge dimenzije kršćanskog života, jer nemaju duhovni poziv svi koji su odlutali od Krista i Crkve i ponovno im se vratili.

***Duhovna zvanja u kasnijoj
životnoj dobi posljedica
su osobne potrage za
smislim života***

**Dok smo u odgojno fazi,
svi odgoj doživljavamo
kao određeno ograničenje
slobode**

Potrebno nam je vjerničko zauzimanje i na drugim mjestima. Oni koji su odlutali pa se vratili, dobro znaju što to znači.

Prije ređenja za biskupa, radili ste kao rektor i odgojitelj na splitskoj bogosloviji. Kad čovjek ulazi u neku zajednicu, prihvatać i određena pravila živote te iste zajednice. Na koji su na-

čin ta pravila utjecala na razvoj osobnosti Vaših bogoslova? Jesu li ih doživljavali kao ograničavanje vlastite slobode?

Dok smo u odgojnoj fazi, svi odgoj doživljavamo kao određeno ograničenje slobode. To nije posebnost naših zajednica. Potrebno je pronaći pravu mjeru, ne pretjerujući ni u kojem smjeru. Ograničenja su potrebna, ali ne smijemo postati robovi ograničenja. Umjetnost odgoja je odgajanicima uspjeti predstaviti ograničenja koja donose pravila kao priliku za rast. Ona

bi trebala dovesti odgajanike do toga da nauče kako se ponašati i onda kad ne budu bili ograničeni pravilima. To bi bila pravila koja odgajaju. Inače su doista samo ograničenjâ slobode. Još sam nešto važno naučio u odgoju. Naučio sam da odgojitelj uvijek mora znati odgovoriti na pitanje 'zašto'. Odgojno pravilo koje nema odgovor u onom svojem razumljivom i prihvatljivom 'zato', bezvrijedno je pravilo. Ono iritira, kao što iritira svako pozivanje na autoritet. Možda često u svom odgojnog pristupu zaboravljam da je, parafrazi-

ram Isusa, subota radi čovjeka, a ne čovjek radi subote. Kad se to dogodi, a događa se, pravilâ prestatju biti prilika za rast, a postaju prilika za licemjerje.

Vi imate svoj profil na Facebooku, koji je osobito popularan među mladima. Kakvo je Vaše iskustvo pastoralnog djelovanja putem toga medija?

Na društvenim mrežama možemo pronaći i iskrene suvremene tražitelje nepoznatog Boga

Društvene mreže su za nas vjerниke velik izazov. Svjesni smo opasnosti i zamki koje vrebaju u tom svijetu, jedna od njih je i vrlo opasna zamka ovisnosti, ali smo također svjesni i mogućnosti koje nam daje taj svijet u izvršenju našeg misionarskog poslanja biti navjestitelji radosne vijesti sve do kraja zemlje. Društvene mreže su svojevrsni Areopag na kojemu možemo pronaći mnogo toga što nije dobro, na kojem čak i sami možemo zalutati, ali možemo pronaći i iskrene suvremene tražitelje nepoznatog Boga. Smijemo li, ako je tako, taj prostor ostaviti bez naše kršćanske ponude? Moj odgovor je ne. Naprotiv, i u tom prostoru moramo pronaći prostor za kršćansko djelovanje jer su Isus Krist i njegova Crkva i u tom prostoru jedna od legitimnih ponuda. To

naše pravo biti jedna od legitimnih ponudâ u tom svijetu, istovremeno je i naša sveta dužnost, naše misionarsko poslanje.

Mnogi svećenici, posebno u malim župama, danas žive sami. Ne bi li njihov život bio kvalitetniji da žive u malim zajednicama s nekolicinom drugih svećenika?

Osamljenički život svećenika jedan je od velikih problema s kojim se susrećemo i na koji nismo još pronašli pravi odgovor. A nije ga lako pronaći, jer uz sve mane koje sa sobom nosi takav život, on ima i određene prednosti zbog kojih svaka želja za promjenom nalazi na otpor i kod svećenika, a i kod vjernika. Svećenici se teško odriču 'slobode' koju im omogućava takav život, a vjernici

se teško odriču 'privilegija' imati vlastitog župnika. Moja osobna želja, koju dodatno motivira i činjenica da je u biskupiji koja mi je povjerena sve manje svećenika i da su oni koje imamo sve stariji, je stvoriti određene centre u kojima bi svećenici zajednički živjeli i zajednički vodili pastoralnu brigu o širem području. Nadam se da će to, ako i kad tu želju uspijem ostvariti, svećenicima omogućiti dostojanstveniji život, ali i bolji osobni duhovni rast koji pruža život u zajednici, a i da će to omogućiti novi duhovni procvat moje biskupije i normalno odvijanje pastoralnog života u njoj, što na ovaj način u doglednoj budućnosti postaje upitno.

Za kraj, što biste poručili mlađim ljudima koji su na putu traženja vlastitog identiteta i mesta u društvu, a dvојe gledaju duhovnog poziva?

Poručio bih im neka se ne boje probati, neka se ne boje reći Isusu svoj da. Ono što se sada čini

Postoji i mora postojati vrijeme za bistrenje vlastitog shvaćanja duhovnog poziva

odricanjem i gubitkom, dugo-ročno je istinski dobitak. Osim toga, doći u samostan, krenuti u bogosloviju ne znači, a nije nikad ni značilo, automatski posta-

ti redovnica, redovnik, svećenik. Postoji i mora postojati vrijeme za bistrenje vlastitog shvaćanja duhovnog poziva koji je često potpuno drugačiji od toga kako ga mi zamišljamo prilikom dolaska u sjemenište ili samostan. To vrijeme priprave i osobnog preispitivanja pred Gospodinom istovremeno je i vrijeme prosudbe mjerodavnih o nečijoj prikladnosti za duhovni poziv. Tek ako se dogodi da se nakon pročišćenog shvaćanja duhovnog poziva i priprave za taj poziv koja u sebi uključuje više dimenzija, poklopi naša osobna želja i mjerodavno mišljenje Crkve koja progovara kroz volju odgojitelja i poglavaru, možemo govoriti o duhovnom pozivu.

Kako sam odlučio doći u samostan

Život je samo jedan i toliko je dragocjen da ga jednostavno ne smijemo propustiti „živjeti“. Poznata kineska poslovica kaže da je čovjek najsretniji kada vidi da je usrećio drugoga čovjeka. Postoji zvanje u kojemu nam se pruža prilika istinski usrećiti mnoštvo ljudi. Ako je iskoristimo, živjet ćemo sretan i ispunjen život. Evo jednoga takvog svjedočanstva

Jednom dok sam u bolnici bio na praksi kao medicinski brat, na odjelu intenzivne njegе neki je mladić star dvadesetak godina pao u komu, a znakovi života bili su mu sve slabiji. Tada je nastala velika gužva oko njegova krveta. Dva dežurna doktora i pet

medicinskih sestara nastojali su mu pomoći. Budući da sam tada bio na praksi, rekli su mi neka stamem sa strane.

Sjećam se kako sam tada zbog svega toga u sebi osjetio nemoć te sam u srcu zavatio: „Bože, po-

mozi ovome dečku!“ Potom mi je kao neki unutarnji glas rekao: „Moli za njega!“ Počeo sam moliti za njega, i u srcu sam osjetio dubok mir. Otprikljike dvadeset minuta kasnije, mladić je premirnuo, no nisam bio tužan jer sam znao da se nisam slučajno baš

tada našao u toj bolnici i na tome mjestu, da mogu moliti za dušu toga mladića... Medicinske sestre su se rasplakale, a ja sam tada prepoznao Božji govor ljubavi za svakoga čovjeka, te kolika je moć iskrene molitve po kojoj jedni druge vodimo u nebo.

Papa Pavao VI., izrekao je 2. listopada 1974. rečenicu koja se i danas tako često ponavlja: „Svremeni čovjek radije sluša svjedočstvo negoli učitelje ili ako sluša učitelje, sluša ih zato što su svjedoci“. Tu istu misao, Papa je ponovio naredne godine u svome apostolskom nagovoru o evangelizaciji u svremenome svijetu (Evangelii nuntiandi, br. 41). I ovaj tekst želi biti moje svjedočanstvo poziva kako je Bog usmjeravao moj život i polako me doveo do redovništva i svećeništva.

Već sam od djetinjstva osjećao poziv na redovnički život. Njegova milost usadila mi je želju da pomažem ljudima. Nakon osnovne škole, želio sam ići u malo sjemenište, no tada mi je moj rođak franjevac rekao nadahnutu rečenicu za koju sam mu danas neizmjerno zahvalan: „Najprije završi srednju školu, a Bog će te i dalje čekati da mu se odazoveš kada za to dođe vrijeme“. Ta rečenica

odredila je moj mlađenački život. U Zagrebu sam se upisao u srednju medicinsku školu za medicinskog tehničara, a nakon toga i u Višu medicinsku školu. Kroz to razdoblje, kao i svaki mladić ili djevojka, veselio sam se dobrom društvu, bio sam povezan sa svojom župom, ministirao sam, volio sam odlaske u kina i u kafiće. Također, u tom sam razdoblju naučio što znači biti zaljubljen i

nekoga iskretno voljeti. Ipak, ono što me već prije moje punoljetnosti duboko izgradilo i učinilo zrelijim, bila su iskustva koja sam stekao za vrijeme prakse po bolnicama

ci njegovani od osoblja koje ne voli svoje poslanje, zadobivali su dekubituse, teške rane na tijelu, te je dolazilo do raznih drugih komplikacija.

Dok sam stjecao ta iskustva, u međuvremenu sam se povezao s karmelićanima u Zagrebu u Remetama kamo sam sve godine svoga školovanja redovito odlažio na duhovne vježbe. Osjećao sam želju pomagati bolesnima u bolnici, a s druge strane, osjećao sam da ta moja pomoć treba biti ne samo fizička, nego i duhovna. Bog me polako, preko raznih događaja, privlačio u redovništvo.

Posebno iskustvo imao sam na porodiljnom odjelu kada sam prisustvovao, i asistirao pri rađanju djece. Tajna ljudskoga života koji nastaje ispod majčina srca

i onaj prvi plač djeteta i radost majki, ne može nikoga ostaviti ravnodušnim. No nikoga ne ostavljaju ravnodušnim ni odjeli na kojima se vrše pobačaji. Kao vjernik, nisam im želio prisustvovati. Zbog toga sam doživio ismijavanja svojih kolega na praksi. No svoju nazočnost na tim odjelima iskoristio sam da se i ondje pomolim za svu nerođenu djecu, za sve majke i medicinsko osoblje, da se to zlo iskorijeni iz našega naroda. Tada sam još više postao svjestan važnosti medicinskoga poziva i potrebe kvalitetnih zvanja koja će cijeniti svaki život, ali i potrebe svećeni-

ka, redovnika i redovnica koji će po svojemu svjedočanstvu, molitvi i pomoći biti živi Isus za svaku osobu koja traži pomoći i izlaz iz svoje situacije i muka.

Prošao sam kroz mnoga iskustva, i sva ne stanu u ovo svjedočanstvo: rad s djecom u bolnicama, prisustvovanje operacijama, razgovori s umirućima, iskustva u mrtvačnici i još mnogo toga. Sve je to u meni sve više i više bilo pitanje što izabrati: medicinski poziv i brak ili redovništvo i svećeništvo.

23. prosinca 1992., oko 21. sat, sve se promjenilo. Na televiziji su prikazivali film Isus iz Nazareta. Jedna je scena prikazivala svetoga Petra koji nije želio s Isusom i s učenicimaći na slavlje kojemu su prisustvovali, za Židove tzv. javni grešnici. Petar se nalazio pored Genezaretskoga jezera, u daljinu se čula muzika i veseli glasovi ljudi. Polako se počeo dizati vjetar i učinio je jezero nemirnim. Ta scena prikazivala je unutarnju Petrovu borbu; Petar se na kraju ipak odlučio pridružiti slavlju, a Isus ga je s radošću primio u društvo. Tada se u meni nešto prelomilo i shvatilo sam da je došao trenutak da se odlučim za svoj životni poziv: redovništvo i svećeništvo ili medicinski poziv

i brak. U dubini duše, vidio sam da me Bog želi u duhovnome pozivu, no nisam osjećao nikakav pritisak. Bog, baš kao nježna majka, želio mi je pokazati što je najbolje za mene, no pokazao

mi je da će me, ako i ne izaberem posvećeni život, blagosloviti i u mojoj drugom odbiru. Ono što je prekrasno jest to da sam u tome trenutku osjetio istinsku slobodu odabira poziva i Božju ljubav.

Odabrao sam Karmel ušavši u samostan 30. rujna 1993. Od tada, pa sve do danas, nisam nikada požalio što sam slušao Božje poticaje. Presretan sam u svome pozivu i radostan sam što sam ušao u redovnički red koji na poseban način štuje Blaženu Djevicu Mariju. Ona je od moga najranijeg djetinjstva bila moja pratiteljica i zagovornica, te istinski nježna Majka puna ljubavi i razumijevanja u mojim traženjima.

Zato, mladi prijatelji, svi koji se nalazite u traženju svoga životnog poziva, ne bojte se otvoriti srce i doživjet ćete ljepotu Božjeg govora i poticaja za svoje živote.

o. Antonio-Mario Čirko,
karmelićanin

Tada se u meni nešto prelomilo i shvatilo sam da je došao trenutak da se odlučim za svoj životni poziv: redovništvo i svećeništvo ili medicinski poziv i brak

I djeca krste

ISTINITA PRIČA

Liječnik kaže da ćeš sigurno umrijeti. On je to rekao mami, a ja sam ga čula. Dragi tata, htjela bih da dopustiš sada, u zadnjem času postati katolik.

Pripovijeda jedan misionar...

Nakon svete mise, dođe mala djevojčica da me vidi. Imala je oko 12 godina. Njezin glas, njezino poнаšanje, odavalo je da ima dobar odgoj.

– Oče, reće mi, je li Vama povjerenja ova župa? Htjela bih oca upisati u knjigu krštenih. Primio je sveti krst prije smrti.

– Dobro, dodi sa mnom.

Uzeo sam knjigu krštenih...

– Koji je svećenik krstio?

– Ja sam ga krstila – odgovori djevojčica.

Odložio sam pero i pogledao djevojčicu. Spustila je oči prema zemlji kao djeca kad očekuju ukor. Kad je vidjela da je gledam bez riječi, bojažljivo je podigla glavu i rekla:

– Moj je otac bio vrlo teško bolestan. Liječnik je dolazio više puta. Čula sam, kad je mojoj majci rekao:

– Mislim da će živjeti još dva ili tri sata.

Bila sam veoma žalosna, pogotovo jer moj otac nije bio katolik. Nakon što je liječnik otišao, ušla sam u sobu i rekla mu:

– Liječnik kaže da ćeš sigurno umrijeti. On je to rekao mami, a ja sam ga čula. Dragi tata, htjela bih da dopustiš sada, u zadnjem času postati katolik. Ti znaš koliko sam sretna od kada sam postala katolkinja. Zato, tata, primi sveti krst. Moj otac mi reče:

– Govori mi još o nebu.

Govorila sam mu ono što sam učila u Katekizmu. Dok sam mu govorila, on me samo promatrao, a oči su mu se punile suzama. Tada mi je položio ruku na glavu i rekao mi:

– Kćeri, vidim da si ti sretna i ne želiš nego moje dobro. Želim privrlići tvoju vjeru i primiti sveti krst. Izšla sam časkom van, da uzmem Katekizam, i pogledam za točne riječi krštenja, jer sam se bojala da nisam zaboravila, pa da pogrešno ne krstim. Ponovno sam ušla u sobu, a otac je zaspao. Ostala sam uz njegovo uzglavlje i molila se Djevici Mariji. Odjednom, moj je otac stao hroptati i teško disati. Odmah sam pozvala liječnika i mamu. Liječnik je rekao:

– To je svršetak. Brzo sam otišla uzeti vode i rekla sam mami:

– Krstit ću tatu. I to sam učinila. On je izgubio svijest. Umro je desetak minuta nakon toga, a da uopće nije znao da je kršten. Velečasni, jesam li dobro učinila?

– Je li tvoj otac želio biti kršten?

– Da, velečasni, on je izrazio želju da se krsti.

– Moje drago dijete, ti si otvorila nebo svome ocu. Budi mirna, pokazala si mu najveću ljubav, koju si mogla.

BITI ILLI NE BITI

Sloboda se očituje u slobodnom odabiru. Slobodno odabrati možemo ako znamo između čega biramo. Ponekad biramo između dviju dobrih mogućnosti, no ipak je jedna od njih za nas bolja. Odabir počinje u razumu, a završava molitvom u dubini srca. Donosimo dvije dobre mogućnosti odabira, od koji je za nekog bolja jedna a za drugog druga, već prema tome na koji smo način pozvani ljubiti

Redovništvo ili "posvećen život"?

Pojam posvećen život odnosi se na stanje kod kojeg se muškarci i žene javno zavjetuju na obdržavanje evanđeoskih savjeta (siromaštva, čistoće i poslušnosti), najčešće u kontekstu redov-

ničke zajednice ili samostana. Davanjem redovničkih zavjeta takvi muškarci i žene savršenije se pridržavaju Isusovih savjeta. Riječima našeg Gospodina, to su savjeti svima koji žele postati "savršeni" (usp. Mt 19, 10-12; Mt 19, 16-22; Mt 5, 48; Mk 10). Takav se život smatra činom superero-

Crkva naučava da je brak i posvećen život ustano-vio sam naš Gospodin i da su oba staleža veoma vrijedna

Oni koji ulaze u neki red dobivaju iste milosti kao i osobe koje primaju krštenje

gacije, tj.; on nadilazi minimalne zahtjeve nužne za spasenje. Stoga Crkva daje "osobit značaj" redovničkom pozivu i priznaje ga nadnaravnim pozivom (usp. KKC 914-945).

U Katekizmu Katoličke Crkve (br. 916) piše: "Redovnički stalež je jedan od načina upoznavanja "intimnijeg" posvećenja, koje je ukorijenjeno u krštenju i znači potpuno predanje Bogu. U posvećenom životu Kristovi vjernici, po nadahnuću Duha Svetoga, žele izblizega slijediti Krista, predati se Bogu kojega ljube iznad svega te tako, težeći k savršenstvu ljubavi u službi Kraljevstva, u Crkvi označivati i naviještati slavu budućega vijeka."

Papa Ivan Pavao II., u Vita Consecrata br. 32, kaže: "Što se tiče značenja svetosti Crkve, treba priznati objektivnu odličnost posvećenomu životu, koji odražava sam Kristov način života. Upravo

zato u njemu postoji osobito bogato očitovanje evanđeoskih dobara i savršenije ostvarenje svrhe Crkve, koja je posvećenje čovječanstva. Posvećen život navješćuje i na neki način anticipira buduće vrijeme, kada se, dostigavši puninu onoga Kraljevstva nebeskog, koje već sada postoji u zametku i u tajni,[62] sinovi uskrsnuća neće ni ženiti, ni udavati, nego će biti kao Božji anđeli (usp. Mt 22, 30)".

***Redovnički stalež je jedan
od načina upoznavanja
"intimnijeg" posvećenja,
koje je ukorijenjeno u
krštenju i znači potpuno
predanje Bogu***

Što sveci kažu o posvećenom životu?

Sveci nam daju dodatni uvid u posvećen život; naime, po njima je posvećen život najsigurniji put u nebo, i najbolje sredstvo za stvaranje svetaca i posvećivanje svijeta.

Po riječima sv. Tome Akvinskog, posvećen život je tako uzvišeno i veličanstveno stanje, da "oni koji ulaze u neki red dobivaju iste milosti kao i osobe koje primaju krštenje". Stoga se može reći da milosti kod polaganja svečanih zavjeta nadilaze sve druge koje se mogu zaslužiti u ovom životu. Osobe koje se odluče na redovnički život mogu se u to potpuno pouzdati, jer njihov je put – križni put; najviši oblik ljubavi. Životom neprekidne molitve i žrtve, redovnik crpi s nebesa razne milosti, jednu za drugom, za obraćenje duša diljem svijeta. Biti redovnik znači postati mali suotkupitelj svijeta, sjedinjen s našim Gospodinom Bogom na križu. Posvećeni muškarci i žene nisu ni svjesni toga da održavaju opstojnost ovoga svijeta. A to su sposobni činiti jer su se odrekli puteva ovoga svijeta i mogu se nesmetano uzdići do neslučenih visina duhovnog života.

Sveta Faustina: "Danas mi je Gospodin obznanio svoju srdžbu prema čovječanstvu koje zavrjeđuje da mu se zbog grješnosti prikrate dani. Međutim, saznala sam da opstojnost ovoga svijeta održavaju odabране duše; tj. redovničke zajednice. Ali, jao svijetu poneštane li ovih redovničkih zajednica! ... U samostanima također ima duša zbog kojih Moje Srce radosno treperi. Oni nose moja obilježja; stoga ih Nebесki Otac promatra s osobitim zadovoljstvom. Uzor su anđelima i ljudima. Brojem su neznačni. Oni su bedem svijeta pred pravičnošću Nebeskog Oca i sredstvo kojim ishode milosrđe ovomu svijetu. Ljubav i žrtve ovih duša održavaju opstojnost ovog svijeta."

Sveta Terezija Avilska: "Premda se u početku nisam mogla voljno odlučiti za redovništvo, vidjela sam da je redovnički status najbolji i najsigurniji. I tako, malo po malo, uspjela sam sama sebe prisiliti i prigriliti ga. Borba je trajala tri mjeseca. [...] Čim sam obukla habit, Gospodin mi je odmah dao da shvatim kako pomaže onima koji smogu snage da Mu služe... to mi je pričinilo tako veliko zadovoljstvo, da mi nikada nije ponestalo do danas."

Sveta Terezija iz Anda: "Ako sam i smatrala svoj poziv većim od svih drugih poziva, sada ga dvostruko cijenim; jer sam sama vidjela i iskusila da je svetost [redovnika] veća od svih drugih presvetih idea." [...] Ponekad mi se čini da sanjam... još uvijek ne mogu povjerovati u svoju neizmjerenu sreću. Ljudi bez poziva ne mogu to razumjeti, jer za njih nema sreće u žrtvovanju; međutim žrtva prinijeta Bogu najveće je blaženstvo."

A na drugom mjestu također će napisati: "Samostan jest predvorje neba i za duše u njemu postoji samo Bog. Duša koja u samostanu ne živi u Bogu – unizuje ga. Samostan je potpuno prožet Bogom. On je Njegovo prebivalište. Redovničke duše su anđeli koji Mu se stalno klanjavu."

Sveti Alfonso Ligourski: "Ako i onima koji daju času hladne vode u njegovo ime neće izostati obilna nagrada, kako li će tek silno i nezamislivo nagraditi redovnicu koja teži k savršenstvu za bezbrojna djela milosrđa koja danomice obavlja; za tolike meditacije, poslove, i duhovna čitanja; za silna djela mrtvljenja i božanske ljubavi koje svakodnevno prinosi Bogu na čast? Znate li da sva dobra djela učinjena zbog poslušnosti, i sukladno redovničkim zavjetima, zavrjeđuju znatno veću nagradu od djela svjetovnih ljudi?"

Brak?

Crkva naučava da je brak i posvećen život ustanovio sam naš Gospodin i da su oba staleža veoma vrijedna. Sukladno naučavanju Crkve, oba su zvanja neodvojiva jedno od drugog; ona se uzajamno jačaju i podupiru. Katekizam katoličke Crkve (br. 1620) ističe: "Tko ozloglašuje brak, zamraćuje i slavu djevičanstva, tko ga hvali, umnaža divljenje koje pripada djevičanstvu (...) Doista, ono što izgleda lijepim samo u usporedbi s nečim što je ružno, ne može biti uistinu lijepo; ono pak što je bolje od nečega što se dobrijm smatra, zadata je ljestve u potpunom smislu."

Oba zvanja trebamo smatrati pozitivnim. U tom se smislu brak smatra dobrim, a posvećen život, boljim. Takav stav izražava i Pavlov savjet Korinćanima: "Tako, tko se oženi svojom djevicom, dobro čini, a tko se ne oženi, bolje čini." (1

Kor 7, 38). Sveti Ambrožije, u svojoj raspravi o djevičanstvu, ponavlja: "Usapoređujem dobre stvari s dobrim stvarima, da se pojasni koje su odličnije." Crkva treba vjerne i svete obitelji da urodi svećima, bez kojih bi svijet nestao, u materijalnom i u duhovnom smislu.

Naravno i nadnaravno

Crkva naučava da je brak naravno zvanje, jer je u skladu sa stvorenom ljudskom naravi. Božja nakanica je da čovjek prirodno čezne za ljubavlju druge osobe i da želi podići obitelj - ova je želja duboko usađena u srce svake osobe. Sam naš Gospodin želi da ljubimo isključivo njega, pa je tako On, Stvoritelj svijeta, ustanovio brak kao način otkrivanja svoje ljubavi čovječanstvu, i privlačenja čovjeka k sebi. Ivan Pavao II. je poučavao da je brak zemaljski predokus mističnog saveza Krista i njegove

Crkve. Upravo po ovom zemaljskom predokusu saveza [po braku] muškarci i žene upoznaju i nebeske stvarnosti.

Crkva naučava da je brak i posvećen život ustanovio sam naš Gospodin i da su oba staleža veoma vrijedna

Za razliku od toga, nadnaravno zvanje je zvanje koje nije od ovoga svijeta, ali živi u onom drugom svijetu. Crkva nas naučava da su posvećeni muškarci i žene u nekom smislu zvijezde vodilje koje usmjeravaju naše oči prema nebesima, onamo gdje braka nema (usp. Mt 22, 30: "Ta u uskrsnuću niti se žene niti se udavaju nego su kao anđeli na nebu"). Na nebu će se cijelokupno čovječanstvo sjediniti u mističnom braku s našim Gospodinom, i ovim će se ženidbenim savezom sjediniti jedni s drugima. U tom smislu, osobe posvećene Bogu "preskaču" zemaljski predokus u korist nebeskog braka. Christopher West navodi: "ne želeći nipošto umanjiti vrijednost spolnosti i braka, pravi kršćanski celibat pokazuje zapravo prema svom krajnjem ispunjenju." Življnjem nebeske stvarnosti na zemlji, posvećene duše slobodne su nesmetano posvetiti svoje cijelo vrijeme Bogu, poput ljubljene nevjeste koja se sva posvećuje svom suprugu.

MOLITVA KAD RAZMIŠLJAŠ O SVOME POZIVU

MOLITVA

Nisu li i oni bili ljudi poput drugih?

*Nisu li grijesili poput svih drugih?
Nisu li bili slabici, ponašali se
izdajnički i kukavički poput svih
drugih?*

*A ipak si ih odabrao: "Ti nisi oda-
brao mene, ne, ja sam odabrao
tebe."*

*Zapanjuje pomisao da ovi
siromašni ribari s Tiberijadskog
jezera*

*nisu nimalo oklijevali ostaviti na
obali zaувик,
'mrtve mreže' cijelog svog života.
A meni je tako teško ostaviti
obitelj,*

*udobnost moga doma,
navezanost na djevojku (dečka),
izglede da ostvarim karijeru,
svoje osobne planove,
svoju slobodu...*

*Ali s druge strane ti me također
privlačiš*

*i to nekom osobitom silom
jer si mnogo više od bilo koje
osobe ili stvari ovoga svijeta.
Tvoja osobnost, krajnja
širokogrudnost,*

*nježnost prema nama, blagost
srca i divota tvoga kraljevstva,
sve me to strahovito privlači.*

*Znam da ču uz tebe biti istinski
sretan;*

*znam da ćeš ugasiti moju žed za
vječnošću,
i da ču s tobom trajno obilježiti
ovaj svijet,
čineći dobro u tvoje ime.*

Ali bojam se.

*Plaši me upušta-
nje u pustolovinu
kojom riskiram
sve,*

*premda znam da njome mogu
zadobiti sve.*

*Gospodine, udijeli mi
velikodušnost
da krenem za tobom bez
oklijevanja,
da prerežem spone tugovanja
koje me vezuju za obalu i zadrža-
vaju me
da se ne otisnem na more svijeta,
s tobom, kapetanom moga
broda.*

*Podaj mi hrabrost, podaj mi
snagu.*

*Znam da neću imati viđenja,
ukazanja, ni ništa slično.
Ipak, tvoj glas neće prestati jasno
odjekivati mojom dušom
i nesumnjivo me pozivati: "Hajde
za mnom".*

Slijedit ću te, Gospodine.

*Slijedit ću te kamo god išao,
i kamo god me vodio.*

*Ići ću s tobom,
nositi ću svoj križ i dizati ću se s
tobom da spasim svijet.*

*Molim te samo za tri stvari:
podaj mi vjeru, velikodušnost i
hrabrost;*

jednom riječju - ljubav.

*Gospodine Isuse,
dugo sam čekao na ovaj
trenutak.*

*Trebalo mi je vremena da razgo-
varam s tobom u četiri oka,
posebice da te slušam.
Da budem iskren, doista mi ne
prestaješ slati poruke.*

*Problem je što ih ne želim uvijek
primiti.*

*Ponekad ih otjeram glazbom,
priateljima, bukom...*

*Usprkos tome, ne mogu zanijeka-
ti – osjećam veliku prazninu,
čak i ako se to izvana ne vidi.*

*Pa ipak, kada mi dođe tvoj smi-
ren poziv: "Hajde za mnom",
srce mi preplave svjetlo i mir.*

*Čim začujem ovaj poziv u dubini
svoje duše,*

*pitam se kako to da si odabrao
baš mene između stotina i tisuća
mladih.*

Ali zašto Gospodine?

Zašto baš mene?

*Što je toliko posebno u meni da
me pozivaš slijediti te kao svog
odabranog apostola?*

*Tada mi pada na pamet tvoj prvi
poziv učenicima i kažem si:*

*"A što je to bilo tako osobito u
Petru, Jakovu, Ivanu i Andriji...?"*

s. EDITA MAJIĆ

Edita Majić: Iz kazališta u samostan

Za naš časopis s. Edita Marija od Križa (redovničko ime) opisuje nam svoje iskustvo duhovnog poziva i kako prepoznati Božji poziv

U karmeličanskom samostanu Sv. Josipa u Ávili u Španjolskoj danas žive, mole i rade tri karmeličanke Hrvatice: sestre Mihaela od Raspete Ljubavi, Gabriela od Svetoga Lica i Edita Marija od Križa, s kojom smo imali priliku porazgovorati.

Hvaljen Isus i Marija, sestru Editu! Hvala ti na spremnosti da podijeliš svoje iskustvo Boga i duhovnog poziva s čitateljima našeg lista. Mnogima si bila poznata kao kazališna glumica, no možda si još većem broju poznata zbog svoje odluke da napustiš glumački poziv i potpuno se posvetiš Bogu redovničkim zavjetima, i to ovdje u Ávili, u prvom samostanu obnovljenih karmeličanki koji je osnovala sveta Terezija od Isusa. Čitateljima će sigurno biti drago upoznati se pobliže s tvojim svjedočanstvom.

Možeš li nam za početak reći što te općenito nosilo u životu: da ideš naprijed, otkrivaš nove stvari, baviš se glumom? Što ti je tijelo u srcu i dovelo te do umjetničkog ostvarenja kao glumice?

Iz današnje perspektive znam da je ono što me nosilo kroz život

Jedna djevojčica me pitala: „Edita, vjeruješ li ti u Boga?“ Nitko me to nikad nije pitao. Nisam mogla reći ni „da“ ni „ne“. Rekla sam: „ne znam“

bio Bog, uvijek je to bio On. U svakoj situaciji života, u svakome mom traženju bio je On. Njegova je prisutnost bila tu, i bio je sa mnom i vodio me, no u ono vrijeme nisam Ga poznavala i nisam znala da je prisutan. U srcu bih

osjetila želju za učenjem, za stvaranjem, za umjetnošću, za ljepotom, za ljubavlju, za istinom, za smislom... Svi ti moji putovi bili su zapravo traženje svega toga. Na koncu, bili su traženje samo Njega jer tek sam u Bogu pronašla odgovor na sva ta pitanja. Ne samo na ova koja sam spomenula, nego uopće na sva postojeća koja će itko ikada postaviti i koja je itko ikada postavio.

Dakle, tada je želja za Bogom bila anonimna, nisi je bila svjesna...

Nisam je uopće bila svjesna jer uopće nisam imala pojam o Bogu, nisam ga poznавала. Sjećam se kad sam kao mala djevojčica išla na engleski jezik na Sveučilište u Splitu, možda sam imala devet godina. Druga djevojčica me pitala: „Edita, vjeruješ li ti u Boga?“ Dotad me to nitko nikad nije pitao. Nisam

mogla reći ni „da“ ni „ne“. Rekla sam: „ne znam“. To je pitanje od onda ostalo zauvijek, a možda i od prije, ali je tada bilo postavljeno. I makar sam izvana radila sve ono što je život donio i što sam sama izabirala, pokušavala sam u srcu pronalaziti odgovor na to pitanje: „tko je Bog?“, „Postoji li?“, „Tko je On za mene?“, „Vjerujem li ja u Boga?“ Ali da bi se u nešto vjerovalo, mora se to poznavati; a da bi se nešto poznavalo, ili

Kod mene je uvijek bilo tako da ono što me je jako privuklo da bih išla prema tome... Međutim jednom dosegnuto, vidjela bih da nema puno dalje u svemu tome

netko, najprije se mora voljeti; a da bi se moglo voljeti, najprije se mora primiti ljubav kako bismo na nju mogli uzvratiti, jer mi nismo tvorci ljubavi. Samo Bog je ljubav. Mnogo godina kasnije, možda dvadesetak, Gospodin mi je darovao tu svoju ljubav. Onda sam ga konačno mogla upoznati i ljubiti. Zahvalna sam mu beskrajno na svemu...

Što te u tom razdoblju vodilo prema dobru? S čime si iz toga vremena zadovoljna? Je li to upravo sâmo traženje?

Da, evo, ispričat ču jedan primjer. Bila sam u srednjoj umjetničkoj

školi. Kod mene je uvijek bilo tako da ono što me jako privuklo, prema tome bih išla – je li to bila glazba, umjetnost, strani jezici... jedno sam vrijeme čak trenirala skokove u vodu – sve su to bile kao neke moje ljubavi, neka radoš u svemu tome. Međutim, jednom dosegnuto – vidjela bih da u svemu tome nema mnogo dalje. U svakoj dosegnutoj stvari, pa i u glumi – radoš prve premijere, radoš prve uloge, nečega što ćeš ti napraviti, radoš zato da se daš, da nekome nešto lijepo daruješ – to me uvijek privlačilo. Međutim, nakon jedne uloge, što je poslije toga? Druga uloga. Nakon druge – treća i tako do kraja života, neću reći unedogled, jer taj slijed završava s krajem života. I ovo što sam htjela ispričati, to kad sam imala otprilike šesnaest godina, u srednjoj umjetničkoj školi, mi učenice stajale smo ispred škole, i pričale smo o tome što bismo bile u budućnosti, kako tko vidi svoj život. Ne znam što je meni došlo u tom trenutku, no potpuno sam ozbiljno rekla: „Ako vidim da sve ovo nema smisla, mogu biti časnica sestra“. Svi su se počeli smijati, kao: koju sam glupost rekla! I ja sam sama bila iznenađena: s kojom sam to sigurnošću rekla i s kojim uvjerenjem da je istina to što govorim. Čekaj, ovo bi stvarno moglo biti, ali odakle je to?

Život je išao dalje svojim tijekom, da vidim ima li sve smisla (smi-

jeh), razmišljajući mnogo o tom pitanju...: „Što je život?“ „Pravi život?“; „Tko sam ja?“; „Odakle dolazim?“; „Kamo idem?“ „Tko je želio da ja budem?“ „Upravo sada i ovdje?“ „Ja zacijelo ne, jer nemam nikakva sjećanja o tome da sam ikada tražila da budem rođena. Moje postojanje nije plod mojega htijenja; niti htijenja mojih roditelja... U čemu je, dakle, smisao mojega postojanja?... Koji je razlog zbog kojega uistinu vrijedi živjeti? Ako je to samo ovo izvanjsko..., ovih nekoliko godinica proživjeti što ugodnije po filozofiji 'u se, na se, i poda se!', a potom nestati u ništavlu, s tijelom predanim na gozbu crvima u nekom tamo hladnom grobu... onda je bolje uopće ne biti... Ne, moralо je postojati nešto više; nešto uistinu vrijedno truda; nešto što će do

Jedna predstava, druga...; jedna slika, druga... Nikad me to nije uspjelo ispuniti do kraja. Uvijek je nakon predstave ostala praznina

kraja i zauvijek utažiti sve čežnje srca; nešto što neće nestati u nepovrat s koncem ovozemaljskog bivanja, nešto apsolutno, neuništivo, vječno... ili je to bio... Netko?“ ...

Ali kako sam već rekla: jedna predstava, druga...; jedna slika, druga... Nikad me to nije uspjelo

ispuniti do kraja. Uvijek je nakon predstave ostala praznina. Moja želja da se darujem drugima, da učinim nešto lijepo, ostala je nakon predstave samo na tome da se isplatio sav trud ako se barem jednoj osobi nešto svidjelo, ako se makar jednoj u duši nešto nabolje promijenilo... sve nekako pre malo.

I onda gomila stvari koja se mijesha sa strane, gomila stvari koja te želi odvući od nekih dobrih na stojanja koja su tu jednostavno zato što su u tvome srcu, netko ih je tamo stavio. Međutim, svijet, svijet u kojem živimo, trudi se ugušiti u nama svaku iskrnu

svjetla. Svijet u nama želi ugušiti svaku iskrnu svjetla i dobrote, poziva nas na sebičnost, na hedonizam, udovoljenje našim požudama, nebrigu za drugoga, prezir života, prezir svega što je dobro. Govorim o svijetu u negativnom smislu, ne o svijetu kao Božjem stvorenuju, koje je dobro. Govorim o svijetu koji se predao utjecaju Zloga, bezglavo, glupo,jadno i otužno. Govorim o svijetu koji srlja u propast, u vječnu propast. Govorim o dušama koje će umrijeti po drugi put, o dušama koje su se svjesno odrekle Ljubavi u zamjenu za malo prolazne zemaljske radosti koja nije ni zemaljska.

Kako si ti doživjela da si ljubljena od Boga?

Teško je, zapravo nemoguće to riječima prenijeti... Taj susret s Bogom ljubavi bio je dvojak. Može se reći da se dogodio jedanput kao bljesak, neočekivani dar Njegove ljubavi koja se ulijeva u twoje biće, apsolutno, silovito, odjedanput, nezadrživo i do kraja. Međutim, svi ovi detalji o kojima pričam i još mnogo mnogo njih, od rođenja do tog trenutka, bili su Njegovi pozivi, nagovještaji Njegova dolaska u Njegovoj ljubavi koju mi je sasvim nezasluženo dao iskusiti, upoznati. Bilo je to poput onoga

Ávila, samostan sv. Josipa

slijepca od rođenja kojemu su se odjedanput otvorile oči: tjelesne oči, oči srca, oči duše. Odjedanput mi je sve postalo jasno. Sva pitanja koja sam postavljala bila su odgovorena. Preko tog susreta, preko Božje riječi, preko svete mise na koju sam išla svakodnevno – nekad i dva-tri puta dnevno u tome početku, premda nisam znala ni odgovarati na misi – jednostavno On me nosio, On me povukao za sobom, On me uvukao u se. Osjetila sam se obujmljena Njegovom ljubavlju, ispunjenom. Više mi ništa nije bilo

Duhovni poziv se osjeti u srcu kao pitanje: „Želiš li me uza se?“, kao poziv da mu se do kraja povjeruje, da se u Njega pouzdamo

važno, samo uzvratiti na to što sam primila. Ona moja želja da se darujem, koja je djelomice bila na razne načine, reklo bi se, ispunjavana, ali ne... ovdje je sada narasla do neizmjernih razmjera. Biti dar, dar za Njega, dar za druge. Živjeti za Njega i za druge. Umrijeti za Njega i za druge. Datи sve Njemu i bližnjemu. Datи sebe, zaboraviti na sebe, biti kao Bog, ne u smislu veličine i slave, nego baš suprotno: u smislu dobrote, poniznosti i te neizmjerne ljubavi. To se jedino može postići ako On u nama zaživi do kraja, kako kaže sv. Pavao: „Ne živim više ja, nego Krist živi u meni!“.

Mnogi dožive susret s Gospodinom kao snažni zaokret, obraćenje. Tada ih očekuje dugi put. Potrebno je polako umirati svijetu, tijelu, Zlome i rađati se na novi život, postajati novim čovjekom. Što iz svoga iskustva možeš savjetovati onima koji su doživjeli Božju ljubav. Kako rasti u njoj?

Najvažnije se otvoriti toj Božjoj ljubavi, povjerovati u nju. Za nekoga tko nije poznavao Boga pa ga je odjedanput susreo stvar se može činiti čudnovatom. Nakon prvoga zanosa mogu nam naići sumnje u istinitost... Treba ići naprijed, nikad se više ne vraćati na staro.

Gdje je duhovni poziv u tom odgovoru na Božju ljubav, što on znači?

Duhovni je poziv uvijek poziv od Boga. Duhovni je poziv kao i vjera, nezasluženi dar. On se osjeti u srcu kao želja da bi se Njemu potpuno pripadalo, da bi se Njemu jedinom služilo, da bi se Njega vječno i savršeno ljubilo, da bi se Njemu u svemu ugodilo. Duhovni se poziv osjeti u srcu kao pitanje: „Želiš li me uza se?“ kao poziv da mu se do kraja povjeruje, da se u Njega pouzdamo. Za duhovni poziv duša nema snage. Duhovni je poziv Njegovo djelo, kao sve u nama. On sve čini. Naše je jedino malo, ali Njemu značajno „da“ ili „ne“. Sloboda nam je isto tako daro-

vana. Uvijek mu možemo reći „ne“, ali onoj duši koja je uistinu susrela Božju ljubav, usudim se reći, nemoguće je reći „ne“ na Božji poziv.

Kako si ga ti doživjela?

Nakon prvoga susreta s Gospodinom, prvih mjeseci nakon početka obraćenja – koje je inače dugotrajan proces – u meni se pojavila pomisao i neizmjerna želja da budem redovnica, i to odmah karmeličanka. U molitvi sam razumjela da bih u životu mogla ostati bez svega, ali apsolutno bez svega, osim bez Boga, bez Gospe. Oni su najvrjednije što imamo. Kad imamo Boga, onda imamo sve, jer ako nešto jest, jest samo zato što je u Bogu. Da nije, ne bi ni postojalo. Ta želja u meni bila je iz dana u dan sve veća i veća i nisam bila sigurna je li to uistinu Božja volja ili je to samo moja tlapnja, moj umišljaj nakon toga susreta s Njime. Cijela moja situacija kao glumice bila je pomalo osobita jer mi se činilo teško vjerojatnim da bi Bog želio pozvati u svoju službu nekoga tko je živio životom tako drugačijim od onoga koji živi jedna Bogu posvećena osoba... Uglavnom, te su mi sumnje zadravale najveću muku. Kad bih povjerovala u sumnje, da me Bog ipak ne zove, moja duša je bila neizmjerno tužna. Kad sam vjerovala u pomisao da nemam zvanje, to su bile najteže muke. I

u trenutcima kad bih povjerovala da postoji mogućnost da me Bog zove, osjećala sam se kao u nebu. Tako je to trajalo, kroz molitvu, pet godina. Uz to sam radila u kazalištu, obavljala sve kao do tada. Međutim, od susreta s Gospodinom, moj se život promijenio: više ne bih ostajala po noći u kazalištu, prestala sam izlaziti, zabavljati se na razne načine, prekinula sam s nekim navikama koje mi nisu donosile nikakva dobra, posvetila sam se nekim stvarima koje sam možda trebala ranije napraviti... Zapravo, postavka moga života potpuno se promijenila. Ako sam i

Postavka moga života se potpuno promijenila. Ako sam i glumila, glumila sam za Isusa. Sve što sam činila, činila sam za Boga

glumila, glumila sam za Isusa. Sve što sam činila, činila sam za Boga. Tako i taj posao koji me više nije uopće zanimalo, u okviru toga da sam radila za Boga, imao je svoju neizmjernu vrijednost, kao i sve ostalo jer nije toliko važno što se radi, nego da se to čini iz ljubavi prema Bogu. U duši sam nekako znala da će mi Gospodin dati sigur-

nost da me uistinu On to zove, da ta moja želja nije samo moja, nego da je i Njegova. Mnogo sam se preporučivala Gospi (u Zagrebu sam s njome svakodnevno u molitvi razgovarala na Kamenitim vratima) i svetom Josipu (meni najdražem sveću). Oni su mi pomagali u tom traženju Božjeg odgovora. I na kraju, po posebnom zagovoru Gospe Međugorske, Bog mi je dao razumjeti da me stvarno pozvao u samostan, u Karmel, onako kako sam u prvom trenutku bila i osjetila u duši.

Kraj prvog djela. Nastavak u sljedećem broju.

Krist - gentleman

**Dalekosežnom mudrošću poštuje on načelo mudraca iz starina
da se prema svom neprijatelju treba ponašati uvijek tako kao da
će nam jednoga dana postati prijatelj**

Mogla bi to biti i definicija gentlemana kad kažemo da je on muškarac koji nikada ne zadaje bol. On se bavi uglavnom time da ljudima oko sebe samo uklanja zapreke koje im stoje na putu njihova slobodnog, neograničenog potvrđivanja.

On radije sudjeluje u zbivanjima nego da sam preuzme inicijativu.

Pun je obzira prema svojoj okolini; osjećajan je prema plahima, ljubazan prema sramežljivima i milosrdan prema ograničenima. On nikada ne zaboravlja s kime govori; čuva se nerazumnih aluzija ili predmeta razgovora koji bi mogli nekoga razljutiti.

On rijetko vodi glavnu riječ i nikada nije zamoran.

On ne spominje usluge kada ih sam čini, pa izgleda da je on taj koji uzima onda kada daje.

Dalekosežnom mudrošću poštuje on načelo mudraca iz starina da se prema svom neprijatelju treba ponašati uvijek tako kao da će nam jednoga dana postati prijatelj.

On suviše zdravo shvaća ljudе, a da bi se zbog uvrede osjećao uvrijeđenim.

On ima pametnijeg posla nego sjećati se pretrpljene nepravde; i suviše je bezbrižan da bi još nešto pridodao. Kad se on upušta u bilo kakve rasprave, tada ga njegov dobro disciplinirani um čuva od nezgrapne neuljudnosti možda nadmoćnijih ali loše odgojenih ljudi, koji poput tupog oružja razdiru i rasijecaju umjesto da naprave čist rez, koji u raspravi ne poznaju

bit stvari, koji svoje snage rasipaju na sitnice, pogrešno shvaćaju protivnika i na kraju ostavljaju slučaj zamršenijim nego što su ga zatekli na početku.

On sa svojim nazorima može imati pravo ili krivo, ali je prerazbora da bi bio nepravedan; on je tako jednostavan kao što je i uvjerljiv.

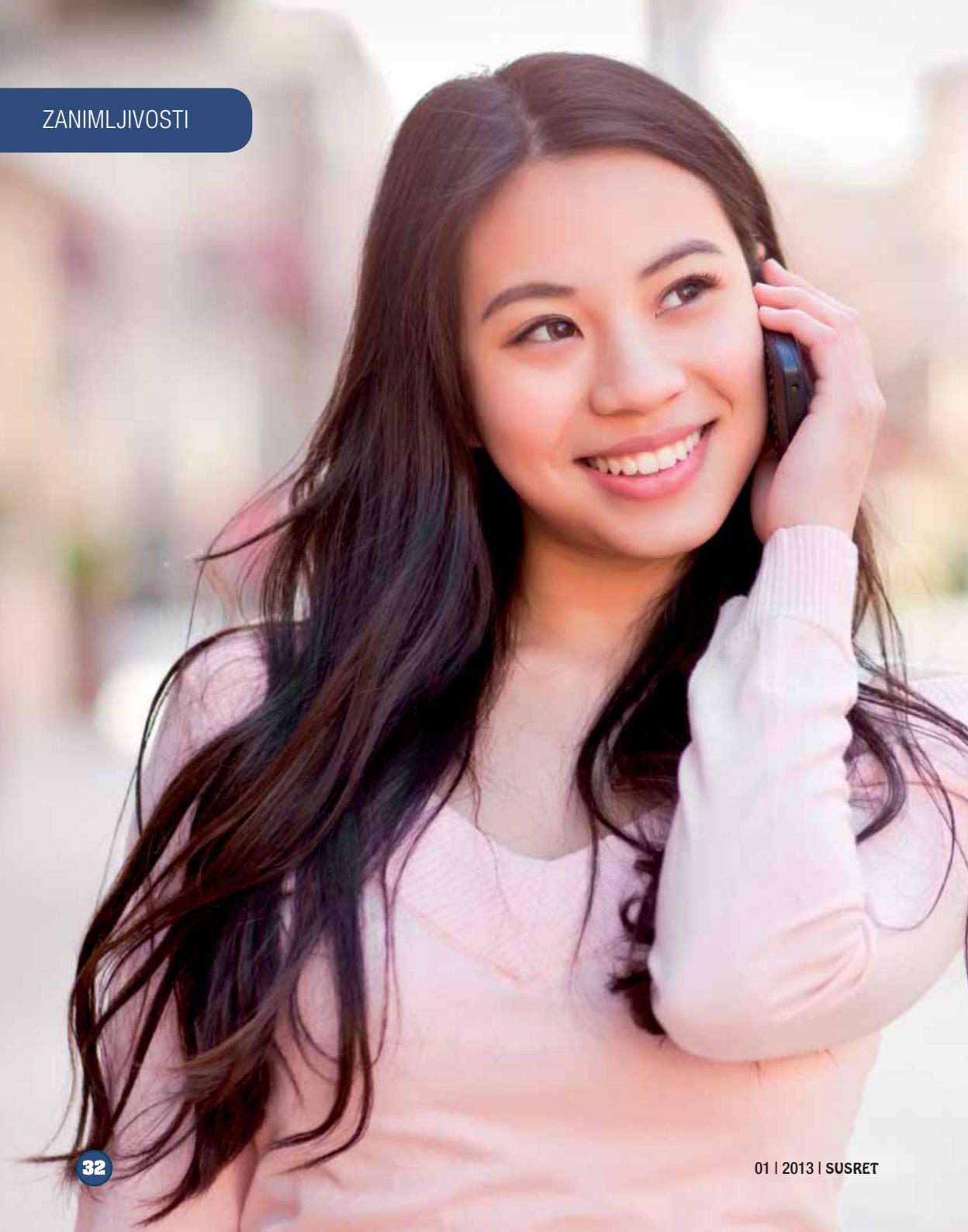
Nigdje nećemo naći veću prostodušnost, obzir, blagost; on ulazi u duh svojih protivnika, uzima u obzir njihove pogreške.

On poznaje slabost ljudskoga razuma kao i njegovu jakost, njegov domet i njegove granice.

On djeluje iz blagosti i profinjenosti osjećaja, što su popratne pojave civilizacije.

(Kardinal John Henry Newman)

ZANIMLJIVOSTI

Biblija kao mobitel

Što bi bilo kad bismo s našom Biblijom postupali kao s našim mobitelom?

- imali bi je uvijek u torbi ili u džepu.
- više puta dnevno bi bacili pogled na nju.
- brzo bi se vratili kući ili na radno mjesto kad bi je тамо zaboravili.
- upotrijebili bi je da obradujemo prijatelje nekom porukom iz nje.
- postupali bi s njom kao da ne možemo bez nje živjeti.
- svojoj djeci bi poklonili bar po jednu - za njihovu sigurnost - a i da bismo komunicirali s njima.

SOS brojevi:

- ako si utučen, biraj Ivana 14 (Iv 14).
- ako si uz nemiren, biraj 51. psalam.
- ako si zabrinut, biraj Mateja 6,19,34 (Mt 6; 19; 34).
- ako si u opasnosti, biraj 91. psalam.
- ako ti se čini da je Stvoritelj vrlo daleko od tebe, biraj 63. psalam.
- ako tvoja vjera treba jačanje, biraj Hebreje 11 (Heb 11).
- ako si usamljen i u moru strahova, biraj 23. psalam.
- ako misliš da si bezosjećajan i suviše kritičan, biraj 1. Korinćanima 13 (1Kor 13).
- ako tragaš za tajnom prave sreće, biraj Koliošanima 3,12-17 (Kol 3,12-17).
- ako želiš mir i sigurnost, biraj Mateja 11,25-30 (Mt 11,25-30).

Razlika između Biblije i mobitela:

- Biblija nema nikad problema s mrežom.
- pomoću nje imamo uvijek dobru vezu, svejedno gdje se nalazimo.
- ne mora joj se dopunjavati kredit, Isus je platio za sve; imamo neograničene razgovore i poruke razumije se.
- nema iznenadnog prekidanja komunikacije, a baterija je uvek puna.

Za šalicu mlijeka

Howard Kelly, koji je bio veoma siromašan, jednog je dana prodajući robu od vrata do vrata kako bi si platio studij, ostao s deset centi u torbi... A bio je strašno gladan! Stoga odluči kod sljedeće obitelji kod koje uđe, zamoliti nešto hrane.

Vrata mu je otvorila uglađena dama, i to ga je smelo do te mjere da nije znao drugo osim zamoliti čašu vode umjesto hrane.

Žena je primijetila da je mladić gladan, pa mu je umjesto vode donijela veliku šalicu mlijeka.

Mladić je polako pio, a zatim upitao gospodju: - Koliko dugujem? - Ne duguješ ništa - odgovori - moja majka me učila da se ne traži ništa za ono što se daje braći.

- Od srca Vam zahvaljujem ...! - rekao je zburjeni mladić.

Kad je izlazeći prešao prag, Howard je osjetio da je u njemu poraslo povjerenje u ljude.

Puno godina kasnije ona žena je teško oboljela. Mjesni liječnici joj nisu mogli pomoći pa su je odlučili poslati u bolnicu u glavni grad. Nazvali su i dr. Howarda Kellya, koji je tada bio cijenjen i nadaleko po-

znat liječnik, da ga pitaju za savjet. Znao je ime mjesta iz kojeg pacijentica dolazi. Posjetio ju je u bolničkoj sobi i istog trena prepoznao. Srce mu je zadrhtalo od uzbuđenja. Odlučio je učiniti sve što se učiniti može kako bi spasio život ove sada već starije gospođe.

Od tog trenutka najveća briga mu je bila bolesnica, i sve svoje vrijeme posvetio je traženju lijeka za strašnu bolest koja ju je vodila kraj.

Nakon duge borbe, pacijentica je pobijedila bolest...! Kad je bila izvan životne opasnosti dr. Kelly je zamolio u računovodstvu bolnice da račun pošalju njemu na uvid prije nego ga isporuče gospođi. Kad ga je imao u rukama, potpisao ga je i odobrio, te na dnu lista dodata napomenu. Zatim je zamolio da se uruči bolesnici. Gospođa se bojala pogledati račun strahujući da nadi-lazi njezine mogućnosti.

Kad je konačno otvorila kuvertu viđela je da na dnu računa piše: Plaćeno prije puno godina ... jednom šalicom mlijeka!" Dr. Howard Kelly Suznih očiju je prošaptala: "Hvala ti, moj Božel! Svoju ljubav si objavio po rukama i srcima ljudi!"

Božja ljubav

Dio poruke pape Benedikta XVI. za 49. svjetski dan molitve za zvanja

»Duboka istina o našem životu sadržana je u ovom iznenađujućem otajstvu: svako stvorenje, a na poseban način svaka osoba, je plod jedne Božje misli i jednog čina Božje ljubavi, beskrajne, vjerne i vječne ljubavi (usp. Jr 31,3). Otkriće te stvarnosti ono je što uistinu stubokom mijenja naš život. U jednom čuvenom tekstu iz Isповijesti, sveti Augustin izraža-

Svako stvorenje, a na poseban način svaka osoba, je plod jedne Božje misli i jednog čina Božje ljubavi, beskrajne, vjerne i vječne ljubavi

va velikom snagom svoje otkriće Boga kao najviše ljepote i najviše ljubavi, Boga koji mu je uvijek bio

blizu, ali kojem je konačno otvorio svoj um i srce da ih on preobrazi: „Kasno sam te uzljubio, ljeporto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio! A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Ondje sam te tražio nasrćući na ta lijepa bica koja si stvorio, ja rugoba. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom. Mene su daleko od tebe držale one stvari koje ne bi postojale

kad ne bi bile u tebi. Zvao si me i vikao, probio si moju gluhoću, zabljesnuo si, sijevnuo si i rastjerao moju sljepoću, prosuo si miomiris, a ja sam ga upio pa uzdišem za

Svako je pojedino zvanje, naime, plod Božje inicijative, ono je dar Božje ljubavi!

tobom, okusio sam pa gladujem i žeđam, dotakao si me, i ja gorim za mirom tvojim" (Knjiga deseta, Glava 27,38). Tim slikama svetac iz Hipona pokušava opisati neizrecivo otajstvo susreta s Bogom, s njegovom ljubavlju koja preobražava čitav život.

Riječ je o bespridržajnoj ljubavi koja nam prethodi, jača nas i doziva na našem životnom putu a ima svoj korijen u potpunom Božjem besplatnom daru... Svako je pojedino zvanje, naime, plod Božje inicijative, ono je dar Božje ljubavi! On je taj koji čini „prvi korak“ i to ne zbog neke posebne dobrote koju je našao u nama, već zbog prisutnosti same njegove ljubavi koja je razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dán (Rim 5,5).

U svakom dobu, izvor Božjeg poziva treba tražiti u inicijativi beskrajne Božje ljubavi, koja se u punini očituje u Isusu Kristu. Kao što sam napisao u svojoj prvoj enciklici Deus caritas est: „Bog je vidljiv na mnogobrojne načine. U povijesti ljubavi koju nam Biblija prenosi, on nam izlazi ususret, pokušava osvojiti naša srca – sve do Posljednjeg večere, sve do srca probodena na križu, sve do njegovih ukazanja nakon uskrnsnuća i velikih djela kojima je, po dje-

lovanju apostola, vodio prvu Crkvu na njezinu putu. I u kasnijoj povijesti Crkve Gospodin nije bio odsutan: uvijek nam iznova izlazi ususret, po muževima i ženama koji zrače njegovom prisutnošću, u svojoj Riječi, u sakramentima, na osobit način u Euharistiji“ (17).

Božja ljubav je vječna; on je vjeran samom sebi, vjeran je „rječi koju dade tisući naraštaja“ (Ps 105,8). Potrebno je zato iznova razglašavati, navlastito novim naraštajima, privlačnu ljepotu te Božje ljubavi, koja nam prethodi

***Savršena Božja ljubav
(usp. Mt 5,48) je to na što
nas svakodnevno poziva
Isus Krist!***

i prati nas na našem putu: ona je tajni poticaj, ona je motivacija koja nikada ne jenjava, čak ni u najtežim okolnostima.

Draga braće i sestre, trebamo otvoriti svoj život toj ljubavi. Savršena Božja ljubav (usp. Mt 5,48) je to na što nas svakodnevno poziva Isus Krist! Visoko mjerilo kršćanskog života sastoji se naime u tome ljubimo da „kao“ što ljubi Bog; riječ je o ljubavi koja se očituje u potpunom, vjernom i plodonosnom sebedarju.»

A close-up portrait of a smiling man with short, light-colored hair. He is wearing a dark blue clerical shirt with a white clerical collar. The background is blurred, showing warm indoor lighting.

DON DAMIR STOJIĆ

KAKO ŽIVIJETI SEKSUALNOST I BITI SVEĆENIK

Intervju s don Damirom Stojićem, svećenikom salezijancem, studentskim kapelanom grada Zagreba. Član je povjerenstva za pastoral mladih Hrvatske biskupske konferencije, kao i Hrvatske salezijanske provincije. Osim što je studentski kapelan, redovito pastoralno djelovanje vrši u crkvi Sveti Mati Slobode, na zagrebačkom Jarunu.

Don Damire, živimo u vremenu u kojem je prisutan mentalitet ponude i potražnje; konzumacije i frustracije. Čovjek dobije trenutno zadovoljstvo. Čitala sam jednog autora da živimo u vremenu žalosnih užitaka. No s druge strane ljudi čeznu za ispunjenjem svoga srca. A među tolikim ljudima postaje djevojke i mladići koji razmišljaju o duhovnom pozivu. Osjećaju da su pozvani na nešto više, na način života koji je današnjem mentalitetu svijeta posvestran. No uza svu tu iskrenu želju i predanje, često puta im se rađa jedno pitanje: Da li će moći živjeti svoje svećeništvo ili redovništvo bez seksualnosti? Tako su s jedne strane rasprgani u sebi jer osjećaju jedan duboki zov na posvećeni život, ali i strah. Kako na to odgovoriti mladima?

don Damir: Prvo bi preformulisao pitanje. Ja znam što me hoćeš pitat. Bez seksualnosti. U tom pitanju se krije nešto krivo. Jer ja sam duboko seksualno biće, kao i svaka druga časna sestra i svećenik. To je utkano u naše tijelo. Dakle ne bi rekao kako će

Ja sam duboko seksualno biće, kao i svaka druga časna sestra i svećenik. To je utkano u naše tijelo.

ja živjeti svoje svećeništvo bez seksualnosti jer to znači da to ne bi bilo ljudsko jer ljudsko biće je seksualno biće. Nego da li će moći živjeti svoje svećeništvo bez seksualnog čina. Seksualni čin je samo mali dio seksualnosti koji zaokuplja cijelo biće. Ja bi napravio tu razliku. Puno ljudi u

postavljanju pitanja ne razlikuju seksualni čin od seksualnosti. Seksualnost kao takvo je jedna realnost utkana u muško i žensko tijelo. Ja bi rekao kapacitet za ljubav. Evo ja bi tako definirao seksualnost: kapacitet za ljubav. Ja kao svećenik to živim. Ja ljubim, ja se žrtvujem, ja se odričem, ja služim. Kao u jednom braku. U braku prosječni bračni par provede 0,0001 % doslovce u seksualnom činu. Ali u tom njihovom braku postoji toliko drugih splet okolnosti koji nisu seks kao takav. Razgovor, služenje, dvorenje, svađa, pomirba, shopping. A seksualni čin je samo jedan vrhunac tih cjelokupnih odnosa. Da se vratim na pitanje. Ja sam se isto bojao tog pitanja. Najviše sam se bojao kad sam ulazio u punoj snazi kao muškarac s 20 godina, a još uvijek se nalazim u toj snazi danas s 39 godina.

Rekao bih da se to može upravo zato što smatram da je to poziv. Netko će reći da moj život nije prirođan. Ja bih rekao da je nat-prirođan. Ovo što mi živimo je natprirođno. Drugim riječima mi se odričemo tog seksualnog čina. Ali upravo ja mogu živjeti, bez seksualnog čina. Prvo zato što imam nadnaravnu pomoć, to je prvo. A drugo zato što se na jedan nadnaravni način ispunjavam na jedan drugi način. Ja

***Ja bi definirao seksualnost: kapacitet za ljubav.
Ja kao svećenik to živim.
Ja ljubim, ja se žrtvujem,
ja se odričem, ja služim.
Kao u jednom braku.***

primam ljubav, ja dajem ljubav na jedan drugačiji način. Kao što biološki otac ima djecu, tako i ja kao duhovni otac dajem život djeci krštenjem. Opominjem i dajem kazne mojoj djeci u is-povijedi, hranim svoju djecu s euharistijom...

Da li ste vi razmišljali da li će te moći izdržati?

don Damir: Pa gle. Samim time što sam krenuo u taj život to ne-što znači. Imao sam veliko povje-renje u sebe. Ja uvijek govorim ljudima. Ako si 50% siguran: Kre-ni! Ja to govorim bračnim par-o-vima. Oni ne znaju da li se vole. Muškarci mi govore: ja ne znam

hoću li moći s njom biti cijeli ži-vot. Ako si 50% siguran kreni.

Ono kad čovjek razmišlja: Do 70 godine...! Ajme meni! Kako će ja to izdržati? Ali dan za danom čo-vjek vidi da ga prati jedna radost, jedan mir. Ja nisam razmišljao: Ajme meni kako će ja izdržati bez seksa do 80-godine, nego ja sada osjećam taj poziv. Ja idem! Dapa-če tako sam jako osjetio da sam krenuo. Nisam lud da krenem tim putem uzalud.

I ono prođe prvi dan u samosta-nu, prva noć u samostanu. Pro-budio sam se živ i zdrav. I drugi dan, treći i prvi tjedan, drugi. Prvi mjesec, prva i druga godi-na, druga i treća. Evo ove godine slavim 10 godina svećenstva i skoro 18-19 godina u samostanu. Ma proletilo je čovječe Božji. Ništa nisam osjetio. Ove godine u devetom mjesecu bit će 19. godina od kad sam u samostanu. Proletilo je. Imam radost, imam mir. Ja još uvijek dajem odgovor na ovo pitanje jer čovjek živi.

Da li ste imali djevojku prije ulaska na bogosloviju i da li ste joj rekli gdje odlazite?

don Damir: Imao sam djevojku. I naravno, rekao sam joj. Ja sam s njom prekinuo u prvom mje-secu te godine kad sam otisao, a ušao sam u devetom mjesecu. To znači ja sam s njom hodao 5 mjeseci. To je ta moja zadnja dje-

vojka. Bila je hrvatica. Voljeli smo se i tako zajedno hodati. Ona je osjetila da ja imam neku zadršku, da se njoj potpuno ne dajem, što fizički što duhovno.

Da li je sumnjala da imate neku drugu djevojku?

don Damir: Upravo to. Ona je stvarno sumnjala da ima neka druga. I bila je neka druga, upravo to, bilo je to zvanje. Ona je čak osjetila da je moje srce negdje drugdje. Ja sam bio gentlmen, fin, obziran, ali ona je osjetila da je nešto. Stvari su nekako pukle baš na blagdan Svetog Ivana Bosca 31. siječnja. Tada smo prekinuli baš na taj blagdan, vrlo znakovito (op. don Bosco je utemeljio salezijance u čijem je redu i sam don Damir). Ali dobro ona je sada udata ima troje dje-ce, udala se za hrvata. Baš smo se prošle godine našli, upoznao sam njezinu djecu. Imao sam curu, ali poziv je bio puno jači.

Da li ste u sebi duboko osjećali poticaj za duhovni poziv?

don Damir: Bio je jak nagon za to, vrlo jak. Kao kad neki momak voli curu, on naprsto zna da je to ona. On to osjeti. Kako Jere-mija kaže u kostima je osjetio. Onda sam puno oklijevao. Tada sam studirao psihologiju prvu godinu, te nisam odmah išao u bogosloviju nakon srednje škole. Vidio sam da me sve više i više

Muškarac koji ulazi u samostan, a nema želju za potomstvom, s njime nešto nije u redu... Moj brat Stanko ima jedno dijete. Bog mu ne dariva više, a ja ih imam stotine.

to vuče i čak sam osjetio da će možda izgubit zvanje, da će to iščeznuti ako ne odem na bogosloviju. Zvanje se gubi čovječe. Jedan svećenik mi je rekao: Damente ajde ti kreni pa šta bude da bude. I ja sam rekao: Idem! Evo idem! Ja se uvijek mogu vratiti psihologiji ako stvari ne idu. Međutim krenuo sam i to je to.

U svakome pozivu ima kušnji. Kaže se da u jednom životnom periodu, osobe koje nemaju djecu, da im se znade roditi želja za očinstvom ili majčinstvom? Kako tada postupiti, što savjetovati?

don Damir: Gle ja to uvijek imam. Ja bi rekao da muškarac koji ulazi u samostan, a koji nema želju za potomstvom da s njime nešto nije u redu. Zato smo mi očevi, zato smo mi donovi, pater, otac, father, papa. Dakle svećenik mora biti i otac i zaručnik. Isus je sam

rekao da je on Zaručnik. Ja ne bi rekao što se dogodi ako dobiješ želju za potomstvom. Kakvo bi to bilo svećeništvo ako on nema želju za potomstvom. Rekao bih da je to prvi kriterij za svećeništvom, da on želi biti muž i otac, takav može biti svećenik. Jer svećenik mora na jedan duhovan način biti muž i otac. Ne radi se o tome da li netko ima kušnju da ima djecu, nego više bi bila kušnja za taj seksualni čin. Ja imam nagon da imam potomstvo, kako ne. Baš sam razmišljao s jednim svećenikom neki dan. On je bio na mom vjerouaku na

Savi i video 500/600 ljudi i večeras na Jarunu će biti 700/800 ljudi. Duhovno vodstvo evo jutros cijelo jutro, danas mi nakon tebe dolaze još neki studenti. Nitko se ne bi usudio reći da ja nisam otac. Moj brat Stanko ima jedno dijete. Bog mu ne dariva više, a ja ih imam stotine.

Neke mlade zanima što osjeća jedna posvećena osoba, redovnik, svećenik kada vidi neku zgodnu djevojku?

don Damir: Kako bi to objasnio? Trebaš se vježbati. To može biti problem, ali to također može biti i problem za oženjenog muškarca. Radi se o mrtvljenju i vježbanju u tome. Jedan mi je svećenik preporučio jednu zgodnu praksu. Svaki put kad vidim zgodnu žensku da kažem, možda će zvučiti glupo, ja kažem nebo. Mislim na nebo. Zato što su nama muškarcima žene lijepе. Vi ste nama ljepši nego što smo mi vama lijepi. To je činjenica. Zato što svaka žena stoji kao paradijma i prototip neba. I ja se stvarno vježbam, pokušavam svaku djevojku, ženu vidjeti kao Božji znak neba na zemlji. Godina to traje, ta praksa. I stvarno dođe jedan trenutak gdje se ne vidi samo vanjski izgled nego

se baš vidi otajstvo i dubina. Ali nekad moram okrenut oči. Stvarno. Je, a čuj... Nekad baš moram gledati u drugi smjer. Jer ja imam palu narav a i muževi bi morali. Koliko mi studentice pričaju kad dovedu prijateljicu doma i osjete kako tata njih gleda ili brat. Dakle svi smo tu zaraženi svi smo tu pali, uključujući i mi svećenici. Zato je to cijeli proces mrtvljenja. Čak je, ja mislim, muževima teže u nekim stvarima.

Ja sam se svašta naslušao. Znaš kako ženama smeta kad njezin muž gleda drugu. Tako da nekad moramo okrenuti oči, samo gledat u drugi smjer iz poštovanja. Imaš ti djevojaka koje traže pogled, ali čak i ako se one tako oblače ja opet nisam opravdan da je gledam kao objekt. Nego da vidim osobu i subjekt, da je ona dijete Božje.

Što odgovoriti onima koji osjećaju duhovni poziv, a u sebi se bore sa homoseksualnim sklonostima. Što savjetovati mladima koji traže pomoć po tom pitanju i odgovor kako dalje?

don Damir: Ja njima savjetujem da ne idu. Baš prije dva tjedna došao mi je jedan momak, maturant. Osjeća jaku homoseksualnu sklonost. Čak je imao neko

homoskesualno iskustvo. On je u crkvi, u vjeri i želi ići u svećenike, no ja sam rekao ne. Zato što bi svećenički kandidat duboko u sebi trebao imati čežnju biti muž i otac. Homoseksualac to nema u sebi. Ako on ima tu sklonost on ne može biti zaručnik. I ako on

ne može biti zaručnik i voljeti ženu, on teško može biti svećenik. Pa i kongregacija je izadala dokument o tome, vrlo jasno. Isto tako imаш muškarce

koji nisu homoseksualci, heteroseksualci su, ali nemaju uređenu seksualnost. Oni isto nisu za svećeništvo. Imаш onih koji su asekualni, koje ne zanimaju žene. Ni muškarac ni žena. To nije isto. On ne može biti svećenik.

Na kraju evo prisjećam se riječi mog duhovnika iz Kanade, koji nas je uvijek u srednjoj školi pitao: Where is the Lord calling you to love today? - Gdje vas Gospodin danas poziva da ljubite? Svaki dan nas je to pitalo. Ako to znači da moraš više matematike raditi, evo uči matematiku, ako to znači danas se moraš više posvetiti roditeljima, onda im se posveti... Uvijek se pitaj gdje te Gospodin danas poziva na ljubav i odazovi se na taj poziv, da ljubimo kao što je Krist ljubio.

TRI PITANJA

Bio jednom jedan mladić koji je dugo vremena prošao na studijima na Zapadu. Kada se vratio, tražio je od svojih roditelja neka mu nađu religioznog učenjaka ili bilo kojeg stručnjaka koji bi mogao odgovoriti na njegova tri pitanja. Konačno, roditelji su uspjeli naći jednog učenjaka.

Mladić ga je upitao:

- Tko si ti? Možeš li odgovoriti na moja pitanja?

Učenjak mu je odgovorio:

- Ja sam jedan od Božjih robova i uz njegovu pomoć, moći će odgovoriti na tvoja pitanja.
- Jesi li siguran? Mnogi profesori i stručnjaci nisu bili u stanju dati odgovore na ta pitanja.
- Dat će sve od sebe, uz Božju pomoć.
- U redu. Dakle, imam tri pitanja...

Pitanje broj 1: Postoji li Bog? Ako postoji, pokaži mi njegov oblik.

Pitanje broj 2: Što je sADBINA?

Pitanje broj 3: Ako je davao stvoren od vatre, zašto će na kraju biti bačen u pakao koji je također stvoren od vatre. S obzirom da su i davao i pakao stvoren od vatre, to mu neće nimalo našteti. Je li Bog mislio na to?

Iznenada, učenjak snažno plju-sne mladića. Mladić osjeti bol:

- Zašto ste se naljutili na mene?
- Nisam ljud. Šamar je moj odgovor na tvoja pitanja.
- Ali... ne razumijem!

- Kako se osjećaš nakon što sam te pljusnuo?
- Naravno, osjećam bol.
- Vjeruješ li onda da bol postoji?
- Da!
- Pokaži mi oblik боли!
- Ne mogu!
- To je moj odgovor na tvoje prvo pitanje. Svi mi osjećamo

prisutnost Boga, iako ne vidimo njegov oblik.

– Jesi li sinoć sanjao da će te pljusnuti?

– Ne!

– Jesi li ikad pomislio da ćeš danas od mene dobiti pljusku?

– Ne!

– To je sADBINA, moj odgovor na drugo pitanje.

– Od čega je stvorena moja ruka kojom sam te pljusnuo?

– Stvorena je od mesa!

– A tvoje lice, od čega je ono stvorenno?

– Od mesa!

– Što osjećaš nakon što sam te pljusnuo?

– Bol!

– Tako je. To je moj odgovor na tvoje treće pitanje: iako su i davao i pakao stvoren od vatre, ako Bog želi, pakao će postati vrlo bolno mjesto za đavla.

Pitanje broj 1: Postoji li Bog? Ako postoji, pokaži mi njegov oblik.

Pitanje broj 2: Što je sADBINA?

Pitanje broj 3: Ako je davao stvoren od vatre, zašto će na kraju biti bačen u pakao koji je također stvoren od vatre. S obzirom da su i davao i pakao stvoren od vatre, to mu neće nimalo našteti. Je li Bog mislio na to?

UPOZNAJMO REDOVNIČKE
REDOVE I DRUŽBE

Kćeri Božje lju

Geslo Družbe: Sve za Boga, za siromahe i za našu Družbu

bavi

Znamo da ljudi ne traže učitelje nego svjedoke, tako su svoju vjernost Gospodinu i kršćanskim vrednotama u ovoj Družbi posvjedočile Franziska Lechner i blažene Drinske mučenice

Utemeljiteljica družbe Franziska Lechner rođena je 1. siječnja 1833. u mjestu Edlingu kraj Wasserburga u Bavarskoj. Kad je navršila 16. godina odlazi u München da se pripremi za učiteljsku službu, koja ju je tada jako privlačila. Međutim, Gospodin

joj je namijenio drugu zadaču. Bilo je to vrijeme razvitka i zamaha industrijalizacije i s njom povezanih društveno-ekonomskih previranja u Evropi. Mnoge su seoske djevojke, prisiljene neimaštinom, odlazile u grad da nađu zaposlenje kao radnice ili kućne pomoćnice. Franziska je brzo uvidjela kakvim su sve opasnostima izložene te mlađe i neiskusne djevojke. Postade joj jasno da bi to bilo ono što želi i traži, naime prihvatići te djevojke i biti im na pomoć u svim njihovim duševnim i tjelesnim potrebama. Odmah se odazove tom božanskom poticaju i u Beču, na blagdan

Marijina prikazanja 21. studenoga 1868., osniva Družbu kojoj je dala ime Kćeri Božje ljubavi. Svrha Družbe bila je pružiti siromašnim djevojkama i kućnim pomoćnicama dom, odgoj i obrazovanje. Osim toga, Majka Franziska otvarala je sirotišta, internate i škole za siromašnu djecu.

Iz Beča se Družba ubrzo proširila po svijetu. Tako i danas, držeći se preporuke svoje Utemeljiteljice: „Činiti dobro, darivati radost, usrećivati i voditi u nebo“, sestre Kćeri Božje ljubavi djeluju u 11 provincija na četiri kontinenta: Evropi, Sjevernoj i Južnoj Americi te Africi.

Provincija Božje providnosti ima svoje početke u misijskom duhu Majke Franziske. Ona je oduševljeno prihvatile poziv prvog vrhbosanskog nadbiskupa Josipa Stadlera, da odgojno radi s djevojkama i otvari škole u njegovoj Nadbiskupiji. Vođena Duhom Božnjim i željom da Božja ljubav bude prepoznata, priznata i uzvraćena, Majka Franziska je s dvije sestre 28. travnja 1882. stigla u Sarajevo. Nosila ju je odvažnost i

pouzdanje u Boga te spremnost na svaku žrtvu. Bila je svjesna svoga cilja: Božju ljubav utjeloviti osnivanjem odgojnih zavoda u kojima će se mladom naraštaju ulijevati u dušu kršćanske i ljudske vrjednote. Uz pomoći i savjet nadbiskupa započela je izgradnju samostana, škola i internata. Sestre su s puno ljubavi i požrtvovnosti razvijale svoju djelatnost u Sarajevu i drugim mjestima Bosne i Hercegovine, a od 1893. i na prostorima Hrvatske. Nažalost, taj plodni rad je prekinut poslije Drugog svjetskog rata, kada sestre ostaju bez svojih samostana i škola. Tada je važno područje djelovanja postao župski apostolat gdje su sestre, kroz različite aktivnosti puno pridonosile odgoju u vjeri te u rješavanju raznih socijalnih problema. Uspostavom demokracije sestrama je omogućen rad u osnovnim i srednjim školama u vjeroučiteljskoj i predmetnoj nastavi. Osim te, ponovno oživljene prvotne odgojno-prosvjetne djelatnosti sestara, ostala područja njihovog apostolata su:

župna katehizacija i drugi oblici djelovanja u župi, animiranje liturgije i vođenje crkvenih zborova, pastoral mlađih i duhovnih zvanja, rad s djevojkama u internatima, odgoj u dječjim vrtićima i u domovima za nezbrinutu djecu, rad u bolnicama i domovima za starije i nemoćne, te izrada liturgijskog ruha.

Svojim životom posvećenim Bogu po svetim zavjetima čistoće, siromaštva i poslušnosti, u molitvi i sestrinskom zajedništvu, u radu za Boga i njegovo kraljevstvo, danas sestre Provincije Božje providnosti djeluju u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Albaniji, Njemačkoj, Švicarskoj, Italiji, Austriji, Engleskoj, Ugandi i Americi. Život sestara Kćeri Božje Ljubavi vođen je geslom koje je u baštinu ostavila Uteteljiteljica: "Sve za Boga, za siromaha i za našu Družbu".

U hrvatskom narodu je posebno poznato pet sestara Kćeri Božje lju-

bavi nazvane Drinske mučenice koje su 24. rujna 2011. u Sarajevu, proglašene blaženima. A to su: s. M. Jula Ivanišević, s. M. Berchmana Leidenix, s. M. Krizina Bojanc, s. M. Antonija Fabjan i s. M. Bernadeta Banja.

Ovih pet sestara je živjelo i djelovalo na Palama nedaleko od Sarajeva sve do 11. prosinca 1941. kada je njihovo ljudsko i redovničko djelovanje nasilno prekinuto. Toga dana, u kasno poslijepodne, svih pet sestara je nasilno odvedeno u pravcu Sjetline, zatim Goražda, a samostan je opljačkan i zapaljen.

Sestra Berchmana, budući da se zbog dobi i iscrpljenosti nije mogla kretati, ostala je 13. prosinca u nekom selu između Carevih Voda i Sjetline. Ostale su sestre nakon četiri dana hoda po snijegu i hladnoći, stigle u Goražde gdje su ih vojnici grubo prihvatali i zatvorili u poveću prostoriju na drugom katu vojarne. Uvečer je skupina vojnika nahrupila u prostoriju u koju su sestre bile zatvorene. Zatražili su od njih da se odreknu redovništva. Ponudili su im službu bolničarki i obećali da im

se ništa neće dogoditi, da će ostati žive i zdrave ali pod uvjetom da im se prethodno podaju. Sestre su to, poput Isusa iskušavana u pustini, bez imalo razmišljanja odlučno odbile. Na pojačano vojničko navlivanje sestre su izrazile spremnost da im budu bolničarke, kuharice ili sluškinje, ali jasno otklanjajući svaku mogućnost da budu sredstvo njihove pohote jer je njima njihovo redovničko određenje, zavjet Bogu i vlastitoj duši, sveto. Vojnici su ih, prethodno im zaprijetivši da će ih, ne podaju li im se, zaklati, neko vrijeme ostavili same, očekujući da će se one slomiti i predomisliti. Kad su se vratili bili su pripiti i nasilniji. Imali su potrebu ne samo zadovoljiti svoju pozudu, nego i obećastiti sestre i sve ono sveto u čemu su, u Kome su, one prepoznavale vrijednost svoga života, svoje službe. Budući da se sestre nisu predomislike, štoviše, još su odlučnije izražavale svoje protivljenje njihovim nečasnim i nemoralnim namerama, vojnici su nasrnuli na njih.

Sestrama nije ostalo drugo nego se ili podati, i time pogazit svoje ljudsko, žensko dostojanstvo i zavjet bogoposvećene čistoće, ili se odlučit na bijeg. Sestre su izabrale bijeg. Ali kako, kamo? Ako krenu na vrata jure pravo neprijatelju u zagrljav. Jedini mogući izlaz u tom trenutku bio je prozor. I sestre su jedna za drugom, uz povike „Isuse,

spasi nas!”, jurnule kroz prozor. Budući da visina nije bila velika, pad su sve preživjele. Ostale su pod prozorima ošamućene od pada s visine i iscrpljenosti te polomljenih udova i zbog toga nisu mogle bježati dalje. Vojnici, isprva zapanjeni, a potom razbješnjeni, pojurili su za njima. Zatekli su ih pred kućom te su svakoj od sestara zadali niz smrtonosnih uboda noževima. Potom su ih odvukli do obližnje rijeke Drine. Drina je postala njihov grob. Zbog toga su one u narodu prozvane Drinske mučenice. S. Berchmana ostala je desetak dana u Sjetlini. Dana 23. prosinca dva su vojnika došla po nju da je, kako su rekli, odvedu ostalim sestrama u Goražde. Po povratku je jedan rekao kako je

sretno stigla sestrama a oko vrata je imao njenu krunicu. Malo nelošično, zašto bi mu sestra dala svoju krunicu koja je njoj puno značila a njemu nije značila ništa. S. Berchmana je ubijena 23. prosinca 1941. Njezin grob unatoč znatnom trudu, nikada nije pronađen.

Glas o mučeničkoj smrti ovih sestara, poznatih kao Drinske mučenice nadaleko je raširen od samih početaka. Svet život i mučenička smrt ovih pet sestara poručuju svima da postoje vrijednosti za koje se isplati sve žrtvovati da bi se sačuvala ljubav i imao život u izobilju. Ukoliko želite više saznati o Družbi sestara Kćeri Božje Ljubavi i o blaženim Drinskim mučenicama, posjetite web stranicu: www.kbjl.hr.

*Svet život i mučenička
smrt Drinskih mučenica
poručuju svima da postoje
vrijednosti za koje se
isplati sve žrtvovati da bi
se sačuvala ljubav i imao
život u izobilju*

Hoće li i Bog sa mnom na odmor

Nerijetko se čuje kako vrijeme „leti“. No, svejedno se s pravom radujemo kraju još jedne školske godine.

To podrazumijeva još jedan duži predah, odmor, opuštanje od onog uobičajenog...

Razmišljamo i planiramo gdje i kako se što bolje odmoriti, provesti i unijeti promjenu u svoj svakodnevni život.

Mnogo je tu želja, ideja i planova. Često su želje jedno, a mogućnosti drugo. I to treba znati prihvatići.

No, i nije najvažnije kamo na odmor. Mnogo mi se važnijim čini s kim i kako provesti dane odmora. Prilikom spremanja, pakiranja za odmor, pomno pazimo kako ne bismo što zaboravili, kako ne bi što

nedostajalo, i s pravom! Ali neka-ko u svemu tome kao da na Boga zaboravimo. Kao da bi se trebalo nekako odmoriti i od njega.

Možda je baš ovaj odmor prava prilika da i ovdje napravimo promjenu. Da napravimo „plan“ na koji ćemo se način na ovome odmoru družiti s Bogom.

Vrijeme odmora privilegirano je vrijeme za druženje s Bogom. Slobodni smo od svakodnevnog ranog ustajanja, učenja, ispita, strke i svega onoga što nas inače opterećuje.

Divno je, uistinu, nakon svega ovo- ga smiriti se, opustiti se, čuti što inače „ne čujemo“ (a tako je često i sa slušanjem Boga) vidjeti što če- sto „ne vidimo“, uočiti što inače ne primjećujemo, jer „ne stignemo“.

A možda nam ovoga odmora Bog želi nešto važno reći, učvrstiti nas u nekoj odluci, ukazati na nešto što u našem životu nije baš 'o. k'. Dajmo mu za to priliku!

Odmor, ljenčarenje, dosada – ni- kako nisu iste stvari. Odmor nije „prazno“ vrijeme, vrijeme u kojem ne znamo što bismo sa sobom. To je DAROVANO vrijeme u kojem si možemo priuštiti upravo ono što nas raduje, opušta, ispunja...

A tko ili što nas može bolje ispuniti doli Bog?

Pa hoćeš li, mladi prijatelju, ove godine na odmor s Bogom?

On će s tobom sigurno biti!

Želim vam ugodan odmor uz in- tenzivno druženje!

VICEVI

DODATI?

- Sudac: Budući da Vam je krivnja dokazana, osuđujem Vas na 20 godina zatvora! Imate li što tome dodati?
- Osuđenik: I to mi je previše...
Ne bih ja ništa tome dodavao!

AMEN

Na božićnoj polnoćki svećenik je nadugo i naširoko govorio o otajstvu Kristova utjelovljenja. Nakon 45 minuta propovijedanja i govorenja o Božjoj uzvišenoj ljubavi prema čovjeku župnik reče:
"Može li se svemu ovome išta nadodati?"
Iz crkve se ubrzo začuo spremjan odgovor:
"Može! Amen!"

SAMO POMAZANJE
- Kako možemo pomoći pacijentu koji je prije dva sata progutao 20 Apaurina? - pita liječnik studente na praksi.
- Možemo mu brzo pozvati svećenika...

BLAGOSLOV

Svećenik je nakon blagoslova automobila napomenuo vozaču: - Ovaj blagoslov vrijeti do brzine od 120 km na sat. Za više od toga trebat će vam sveto ulje, tj. bolesničko pomazanje...

EVANĐEOSKI

- U svom poslu uvijek sam se držao evanđelja. Nije mi znala desnica što čini ljevica - ispovjeda se jedan pokajnik.
- Pa, to je dobro djelo! To ne trebate ispovijedati! A čime se, inače, bavite?
- Džeparenjem, veleričasni...

Novi u gradu

Župnik posjeti obitelj koja je nedavno doselila u grad, pa upita djevojčicu koja ide u prvi razred osnovne škole: - Znaš li tko je Isus? Djevojčica šuti i sliježe ramenima. Na to će župnik majci: - Pa kako je moguće da vaša kći ne zna ni tko je Isus? Mama odgovori: - Nemojte joj zamjeriti, tek smo došli u ovaj grad i još nikoga ne poznajemo.

55

ZANIMLJIVOSTI

0

Životinje u Bibliji

U Bibliji se psi spominju 14 puta,
lavovi 55 puta, a zanimljivo je da se
domaće mačke uopće ne spominju.

Obitelj

Prva slova riječi
FAMILY znače
Father and mother
I love You.

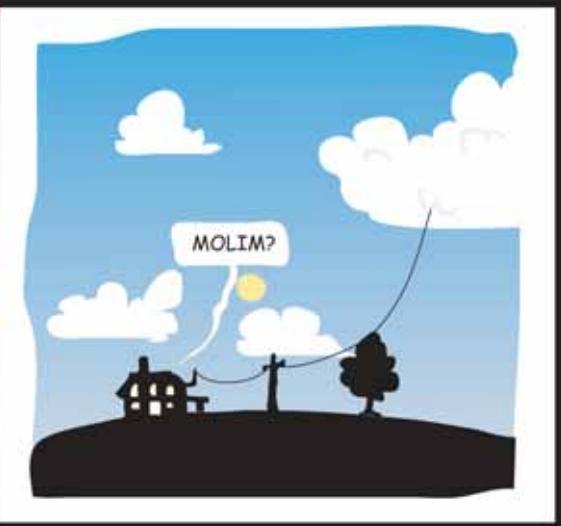
Father

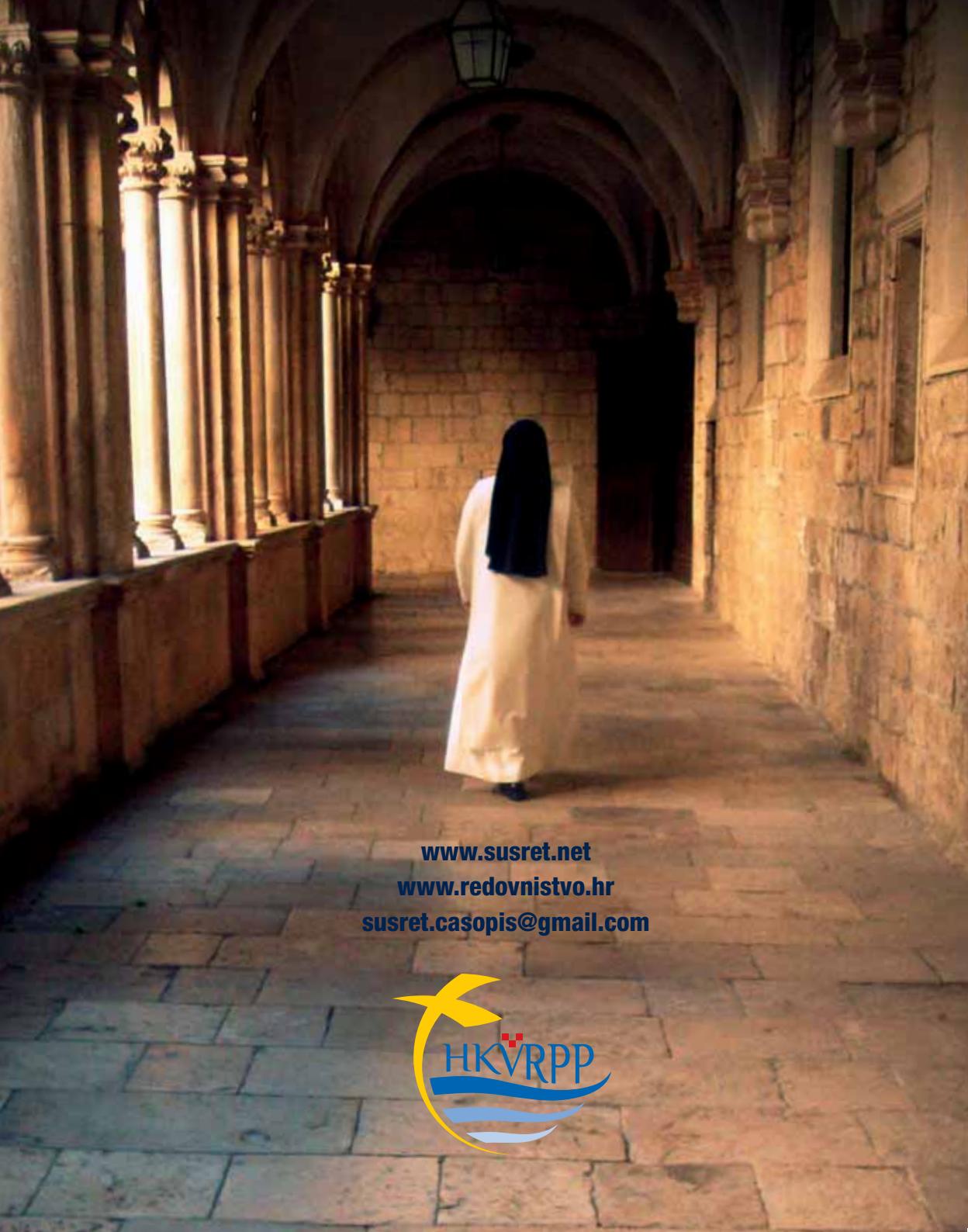
And

Mother

I
Love

You

www.susret.net

www.redovnistvo.hr

susret.casopis@gmail.com

